

RILCA Newsletter

RESEARCH MATTERS

การสื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธภาพ
และความไว้วางใจ

CREATIVE CULTURE

ผู้รู้เรื่องพม่า : ว่าด้วยเรื่องอาหาร วัฒนธรรม
ตำนาน และการปรุง

THE MASTERWORK

หนังสือไทยยอนบ้านท่าเสา

ตามรอย
ผ้าไหม
เขมรถิ่นไทย

◆ RILCA & SDGs ◆

Happy New Year 2023

RILCA's Administrative Teams

ปีใหม่ 2566 เป็นปีสำคัญที่สถาบันฯ จะก้าวเข้าสู่การเตรียมการเฉลิมฉลองครบรอบ 5 ทศวรรษ พลังใจ ความมุ่งมั่น ความรัก ความเอื้ออาทรกัน มุ่งประโยชน์เพื่อส่วนรวม จะก่อให้เกิดความสนใจและความสุขในการทำงาน ขอให้ชาวสถาบันฯ นักศึกษา อาจารย์ และภาคีเครือข่ายทุกท่าน มีความสุข สดหวัง สุขภาพแข็งแรง และร่วมกันทำงานสร้างสรรค์เพื่อสถาบันฯ และประเทศ

รองศาสตราจารย์ ดร.มรกต โมยเออร์ ผู้อำนวยการสถาบันฯ

ในวาระปีพุทธศักราชใหม่เวียนมาบรรจบอีกครั้ง ข้าพเจ้าขออัญเชิญและอาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั่วทั้งสากลโลกซึ่งเป็นที่เคารพบูชาและเป็นขวัญกำลังใจแก่ทุกท่าน ได้ปกป้องรักษา คุ้มครอง ดลบันดาลให้ท่านบรรลุเป้าหมายตามสิ่งที่ท่านคิดดี ทำดี มีสุขภาพแข็งแรง มีโชคมีชัย มีกัลยาณมิตรล้อมรอบโดยทั่วถ้วนเทอญ

*รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริพิชญ์ อั้งสิทธิ์พูนพร
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัย นวัตกรรมและการคลัง*

It is my genuine wish that the upcoming year of the rabbit, 2023, brings you a wealth of inspiration in addition to the fulfilment of all of your goals and desires. I pray that the new year brings you "RILCA" nothing but happiness and satisfaction.

*รองศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ วิบูลยศรีน
รองผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษา บริการวิชาการและสื่อสารองค์กร*

สุขสันต์วันปีใหม่ Happy New Year 2023 ขอบคุนทุก ๆ คนที่อยู่เคียงข้างกันตลอดปีที่ผ่านมา...ขอให้ปีใหม่นี้เป็นปีแห่งการเริ่มต้นใหม่ และเป็นปีที่เต็มไปด้วยความสุข สดใส มีชีวิตชีวา มีรอยยิ้ม มีเสียงหัวเราะของคนที่เรารัก มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง...ขอให้เป้าหมายและความฝันต่าง ๆ ประสบความสำเร็จนะคะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรณู เหมือนจันทร์ชัย
รองผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล

May the 12 months of the new year be full of new achievements and fruitful opportunities. Cheers to health, happiness and prosperity in 2023.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมิตรา สุรรัตน์เดชา
รักษาการแทนรองผู้อำนวยการฝ่ายวิเทศสัมพันธ์

ปีเก่าไป ปีใหม่มา ขอให้ทุกท่านพบเจอแต่สิ่งดี ๆ มีไฟในการทำงาน และสุขภาพแข็งแรงตลอดปี

นางสาวจิระนันท์ นุตยะสกุล
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการ

ปีใหม่นี้ขอให้ทุกท่านมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ประสบความสำเร็จในทุก ๆ ด้าน มั่งคั่งร่ำรวย มีความสุขตลอดปีและตลอดไป

นายพศิน เส้าโสภากิรัมย์
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป

Editor's Talk

บ.ก. ชวนคุย

จัดทำโดย

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล
999 ถนนพุทธมณฑลสาย 4 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม 73170
โทร. 0 2800 2308-14 แฟกซ์ 0 2800 2332
E-mail rilca.mu@gmail.com เว็บไซต์ <https://lc.mahidol.ac.th>

แสดงความดีใจเห็นของคุณ
ต่อ "จดหมายข่าว"

ที่ปรึกษา รศ. ดร.มรกต ไมยเออร์

กองบรรณาธิการ อาจารย์ ดร.ยุทธพร นาคสุข, อาจารย์ ดร.สกวรุ้ง สายบุญมี, ดร.มิรินต้า บุรุงโรจน์,
นางพัชชา แฉ่งพานิช, นางสาวปิยวรรณ เกาะแก้ว, นายอภิรัฐ คำวัง, นางสาววาสนา ส้วยเกร็ด,
นางสาวประชิตพร โภคมณี, นางสาวพิมพ์พรรณ ทองเปลว และนางสาวกุลธิดา แซ่หมี่

ผู้ประสานงานและออกแบบ นายจิรวิรัช อรรถยเวทย์

สวัสดีสิ่งท่ายี่เก๋าผู้อ่านทุกท่านครับ จดหมายข่าวฉบับนี้เป็นฉบับส่งท้ายปี 2565 เราจะพาผู้อ่านทุกท่านเดินทางไปรอบประเทศไทยและแวะไปเยี่ยมชมประเทศเพื่อนบ้านกัน เริ่มจาก **"ตามรอยผ้าไหมเขมรถิ่นไทย"** ณ บ้านโพธิ์ทอง จังหวัดสุรินทร์ แล้วกลับมามายังบ้านท่าเสา จังหวัดนครปฐม เพื่อศึกษาเอกสารเก่าและภาษาในหนังสือ **"ไทยยวนบ้านท่าเสา"** ก่อนจะออกเดินทางสู่ประเทศเมียนมา เพื่อ **"สู้เรื่องพม่า : ว่าด้วยเรื่องอาหาร วัฒนธรรม ตำนาน และการปรุง"** และต่อขึ้นไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อทำความรู้จักกลุ่มชาติพันธุ์จีนผ่านอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นการดำเนินโครงการและกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะในด้านการลดความเหลื่อมล้ำอันเกิดจากความหลากหลายของสังคมพหุภาษาและพหุวัฒนธรรม

ด้วยความตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมและวัฒนธรรมที่ประกอบด้วยผู้คนที่มีความหลากหลายต่างกัน คณะกรรมาธิการของสถาบันฯ จึงได้พัฒนา **"หลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม"** ซึ่งถือเป็นหลักสูตรแรกของประเทศไทย โดยมี **"รองศาสตราจารย์ ดร.สิงหนาท น้อมเนียน"** เป็นประธานหลักสูตร ซึ่งมีผลงานทั้งในและต่างประเทศเป็นจำนวนมากที่แสดงให้เห็นถึงความรู้ความสามารถของอาจารย์เป็นอย่างดี และขอแสดงความยินดีกับมหามงคลและคุณกัญญาภรณ์ สถาบันฯ ประจำปีการศึกษา 2563 และ 2564 ทุกท่านในคอลัมน์นี้คำกล่าวขวัญด้วยครับ

นอกจากนี้ จดหมายข่าวฉบับนี้ยังได้รับเกียรติจากนักวิจัยให้เผยแพร่ **"คู่มือรูปแบบการสื่อสารภาวะซึมเศร้า"** ในคอลัมน์วิจัยตอบใจไทย เพื่อพิจารณาคำพูดและการสื่อสารของบุคคลรอบข้างของเรว่ามีแนวโน้มของภาวะซึมเศร้าหรือไม่ และตลอดปี 2566 ขอเสนอ **"Some One หนึ่งเ็นหลาย"** สารคดีหนึ่งปีเพื่อความเข้าใจ เคารพ และยอมรับ ความเหมือนและความแตกต่างหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรมไทย ซึ่งจะฉายทางช่อง MCOT HD 30 ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 09.30-10.00 น. แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้า สวัสดีปีใหม่ 2566 ขอความสุขสวัสดิ์ที่พัฒนาถึงคุณกับผู้อ่านทุกท่านครับ

สท. ดร.วัชรพล วิบูลยศิริ
บรรณาธิการ

E-mail: watcharapol.wib@mahidol.ac.th

Contents

สารบัญ

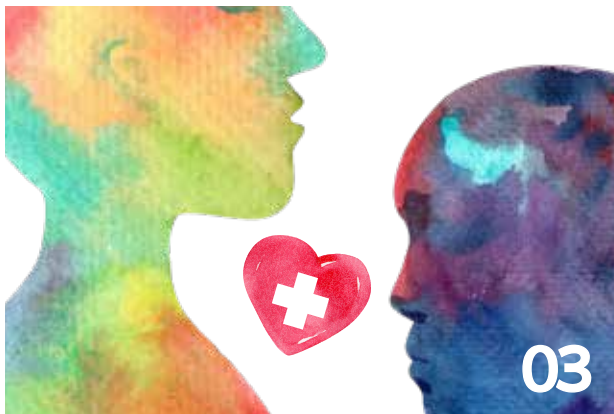
01 **เรื่องจากปก**
ตามรอยผ้าไหมเขมรถิ่นไทย

14 **วัฒนธรรมสร้างสรรค์**
ผู้รู้เรื่องพม่า : ว่าด้วยเรื่องอาหาร วัฒนธรรม ตำนาน และการปรุง

04 **วิจัยตอบใจถ่ย**
เราควรออยู่กับผู้ป่วยโรคซึมเศร้ำอย่งไร : การสื่อสารเพื่อสร้ำงสัมพันธ์รภาพและความไว้วางใจ

17 **ชั้นโบแดง**
หนังสือไทยยวนบ้านท่าเสา : เอกสารเก่าและภาษา

07 **ด. ตน**
Limitless Mindset เพื่อความสำเร็จในวิชาชีวิ

19 **ร้อยเรื่องเล่า**
การรู้จักกลุ่มชาติพันธุ์จีนผ่านอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม

12 **สองหลักสูตร**
ภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม : นวัตกรรมศาสตร์ด้านภาษาและวัฒนธรรมสู่การพัฒนาสังคมอย่งยั่งยืน

21 **ด้ากล่าวขวัญ**
มหาบัณฑิตและคุษฎีบัณฑิต สถาบันวิจัยภาษาฯ

23 **รอบรู้ริลต้า**

27 **ทันเหตุ-ทันการณั**
สารคดีชุด Some One หนึ่งใหลาย

ติดตามจดหมายข่าวออนไลน์ :

ฉบับที่ 1 : ทุกเดือนเมษายน
ฉบับที่ 2 : ทุกเดือนสิงหาคม
ฉบับที่ 3 : ทุกเดือนธันวาคม

หรือข่าวสารความเคลื่อนไหวของ RILCA ได้ที่

Facebook: RILCA, Mahidol University

Line: @765xuvqm

Instagram: RILCA_Mahidol

YouTube: RILCA, Mahidol University

ตามรอย ผ้าไหม เขมรถิ่นไทย

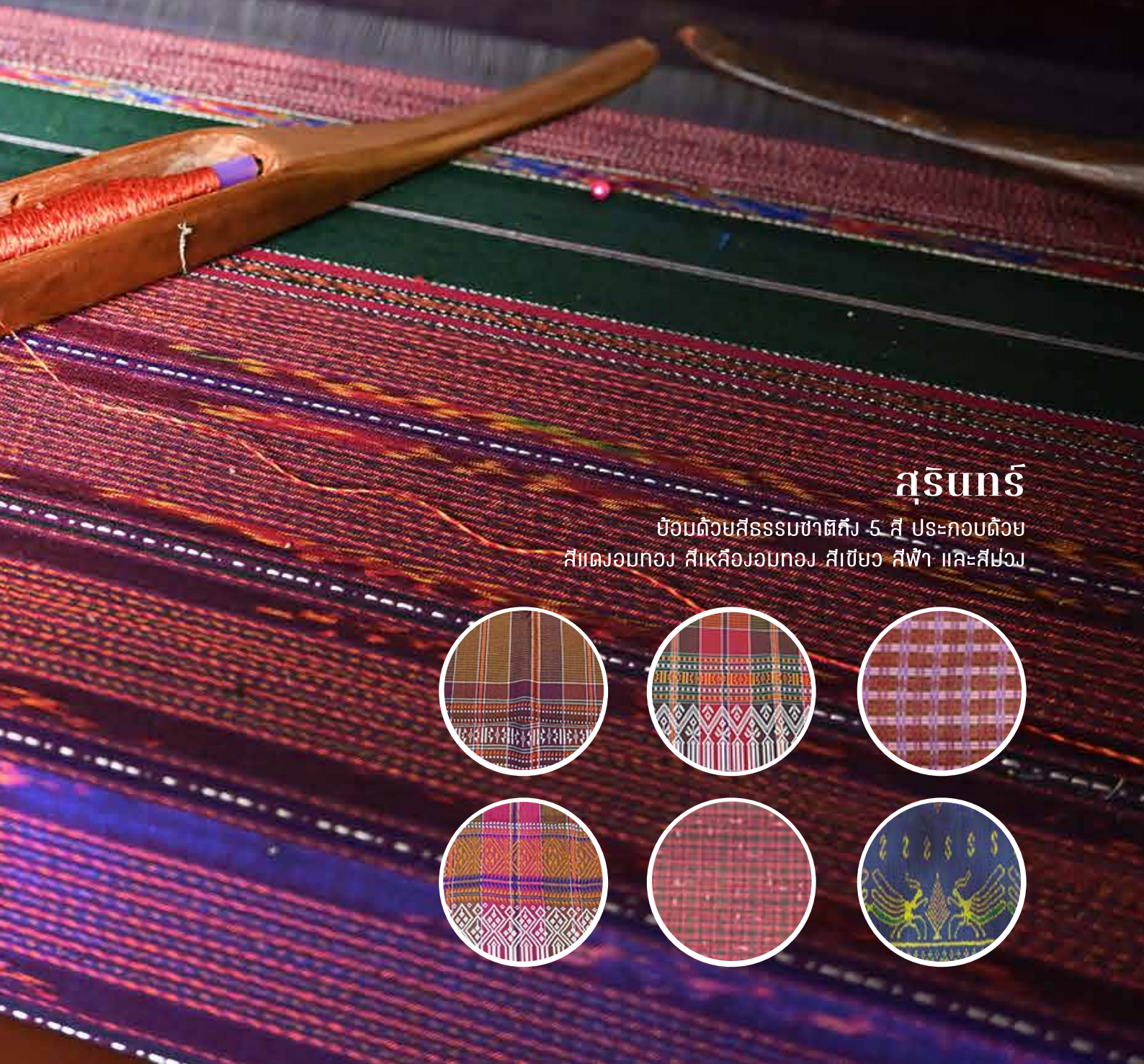
เรื่อง : ฤมาลี ลากอากรณ์

นักปฏิบัติการวิจัย สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

“ผ้าไหม” ของชาวเขมรถิ่นไทยถือเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่สืบทอดมาอย่างยาวนานหลายร้อยปี จากข้อมูลทางวัฒนธรรม บ่งชี้ให้เห็นว่า ชาวอีสานมีการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม และใช้ผ้าไหมกันมานานแล้ว เพื่อประโยชน์ใช้สอยโดยตรงและเพื่อการค้าขาย นอกจากนี้ผ้าไหมของชาวเขมรถิ่นไทยยังมีบทบาททางสังคมที่สะท้อนให้เห็นถึงความผูกพันภายในครอบครัวและภายในกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งยังแสดงสถานภาพทางสังคมร่วมกับชาวเขมรถิ่นไทยมีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับผ้าไหมตั้งแต่เกิดจนตาย ทั้งการสวมใส่เป็นเครื่องนุ่งห่ม ใช้สอยในชีวิตประจำวัน และใช้ประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ลวดลายและความงดงามบน

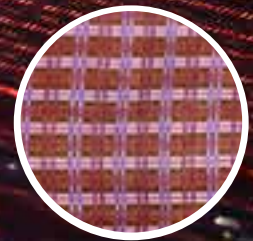
ผืนผ้าไหมของชาวเขมรถิ่นไทยมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น รวมทั้งมีการย้อมด้วยสีธรรมชาติ เช่น สีแดงจากครั่ง สีเหลืองจากหัวขมิ้นชัน รวมถึงการทอที่มีความแน่น ใช้ความประณีตละเอียดอ่อนในการทอ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทอผ้า เป็นกระบวนการถ่ายทอดภายในครอบครัว จากแม่สู่ลูกสาวหรือจากยายสู่หลานสาว จนกลายเป็นการส่งสมภูมิปัญญาจากรุ่นสู่รุ่น

ปัจจุบัน “ผ้าไหม” ของชาวเขมรถิ่นไทยยังคงเป็นที่นิยมมากจนกลายเป็นสินค้าที่ขึ้นชื่อ โดยเฉพาะในแถบจังหวัดสุรินทร์ และบุรีรัมย์ มีราคาตั้งแต่หลักพันจนกระทั่งหลักแสน โดยเฉพาะ

สุรินทร์

ชื่อบดด้วยสีธรรมชาติถึง 5 สี ประกอบด้วย สีแดงอมทอง สีเหลืองอมทอง สีเขียว สีฟ้า และสีม่วง

“ผ้าโฮล” เป็นผ้ามัดหมี่ที่ขึ้นชื่อของเมืองสุรินทร์ย้อมด้วยสีธรรมชาติถึง 5 สี ประกอบด้วยสีแดงอมทอง สีเหลืองอมทอง สีเขียว สีฟ้า และสีม่วง ซึ่งกว่าจะได้ผ้าไหมแต่ละผืนนั้นต้องอาศัยกระบวนการทำหลายขั้นตอน ตั้งแต่การเลี้ยงไหม การสาวไหม การฟอกเส้นไหม การย้อม การออกแบบลวดลาย จนกระทั่งการทอ ซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาและประสบการณ์ ความชำนาญของช่างทอ

คงเป็นที่น่าเสียดายหากองค์ความรู้ภูมิปัญญาด้านการทอผ้าเหล่านี้จะสูญหายไปหรือไม่มีผู้สืบทอด ประสบการณ์และความผูกพันระหว่าง “ชีวิต” กับ “เส้นไหม” ยังคงฝังจำอยู่ในกลุ่มคนรุ่นสูงอายุและคนรุ่นกลางเท่านั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้กำลังจะเลือนรางหายไป โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนหรือคนรุ่นใหม่ที่มีวิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย สื่อดิจิทัลและเทคโนโลยี

ในโลกไร้พรมแดนมีบทบาทและมีความสำคัญต่อชีวิตเพิ่มมากขึ้น ศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล จึงได้จัดทำโครงการ “ตามรอยผ้าไหมเขมรถิ่นไทย เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากด้วยพลังภาษาและวัฒนธรรม บ้านโพธิ์กอต.เชื้อเพลิง อ.ปราสาท จ.สุรินทร์” ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) โดยจัดกิจกรรมร่วมกับคนในชุมชน ในการรวบรวมและบันทึกองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทอผ้าของชาวเขมรถิ่นไทย บ้านโพธิ์กอต ด้วยการจดบันทึกด้วยภาษาเขมรถิ่นไทย อักษรไทย รวมทั้งร่วมกันผลิตสื่อความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทอผ้าไหม ทั้งในรูปแบบสื่อดิจิทัลและสื่อสิ่งพิมพ์ โดยชุมชนมีส่วนร่วม เพื่อให้เยาวชนหรือกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่สนใจใน

การทอผ้าสามารถศึกษา เรียนรู้องค์ความรู้ท้องถิ่นของตนเองที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายตามยุคสมัย และเป็นแรงบันดาลใจในการพัฒนาต่อยอดสู่การประกอบอาชีพในอนาคต นำไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 10 (SDG 10) ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ โดยเฉพาะเป้าหมายย่อย 10.2 ด้านการเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมความครอบคลุมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองสำหรับทุกคน โดยไม่คำนึงถึงอายุ เพศ ความพิการ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ แหล่งกำเนิด ศาสนา สถานะทางเศรษฐกิจ หรืออื่น ๆ

นอกจากนี้ ในโครงการยังได้จัดทำกิจกรรมผลิตสื่อเผยแพร่สำหรับกลุ่มผู้บริโภคหรือคนทั่วไป ได้มีความรู้ ความเข้าใจ เล็งเห็นคุณค่าและความสำคัญของผลิตภัณฑ์ผ้าไหมของชาวเขมรถิ่นไทย เป็นการสร้างแรงจูงใจในการซื้อของกลุ่มผู้บริโภคมมากขึ้น รวมทั้งการผลักดันสู่การขึ้นทะเบียนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งถือว่าเป็นการเพิ่ม **“Local Content”** โดยใช้ฐานองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผ้าไหมของชาวเขมรถิ่นไทย ทำให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่ม และสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนเพิ่มมากขึ้น

ปัจจุบันชุมชนบ้านโพธิ์ทอง ภายใต้วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโพธิ์ทอง ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพการบริการตามมาตรฐานอุตสาหกรรมเอสในปี 2565 จากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ถือเป็นการมุ่งเป้าไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งเป้าหมายที่ 1 ด้านยุติความยากจนทุกรูปแบบในพื้นที่ และเป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานที่มีคุณค่า และงานที่ดีสำหรับทุกคน

ตัวอย่างรังไหมและเส้นไหม

เอกสารอ้างอิง

- ❖ ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *คู่มือระบบเขียนภาษาเขมรถิ่นไทยอักษรไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. ราชบัณฑิตยสถาน.
- ❖ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2537). *ผ้าไทย*. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- ❖ สำนักงานจังหวัดสุรินทร์. (2556). *เล่าเรื่องเมืองสุรินทร์ ตอน ศิลปหัตถกรรม วัฒนธรรม ประเพณีพื้นบ้าน*. สำนักงานจังหวัดสุรินทร์.

เรา⁺⁺ ควรอยู่กับผู้ป่วย โรคซึมเศร้าอย่างไร การสื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธภาพ และความไว้วางใจ

เรื่อง : พวงเพชร เกษสมุทฺธ และปัทมา พัฒน์พงษ์
นักวิจัยโครงการวิจัย ภาษา การสื่อสาร และบริบทสังคมวัฒนธรรมฯ

การพัฒนาที่ยั่งยืนคือแนวทางการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ลดทอนความสามารถในการตอบสนองความต้องการของคนรุ่นหลัง (Brundtland Report) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญ คือ การเติบโตทางเศรษฐกิจ ความครอบคลุมทางสังคม และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ประเทศสมาชิกสหประชาชาติ 193 ประเทศลงนามในกรอบการพัฒนาของโลกเพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังภายในปี พ.ศ.2573

โครงการวิจัย ภาษา การสื่อสาร และบริบทสังคมวัฒนธรรม : สัมพันธสารวิเคราะห์การใช้ภาษาของผู้มีประสบการณ์โรคซึมเศร้าผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเฝ้าระวังการฆ่าตัวตาย ซึ่งได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม โดยหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนา กำลังคน และทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.) และมหาวิทยาลัยมหิดล ปีงบประมาณ 2563 ดำเนินการวิจัยสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป้าหมายที่ 3 : มีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี เน้นสร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับคนทุกวัย และเป้าหมายที่ 10 : ลดความเหลื่อมล้ำ ลดความไม่เสมอภาคภายในประเทศและระหว่างประเทศ

ผลการวิจัย “คู่มือรูปแบบการสื่อสารภาวะซึมเศร้า” เป็นแนวทางหนึ่งในการเสริม สนับสนุนความเป็นอยู่ร่วมกันที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสุขภาพจิตของครอบครัวที่มีผู้มีความเสี่ยง/ผู้ป่วยโรคซึมเศร้า (SDG3) และเป็นช่องทางในการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเข้าใจที่เป็นธรรมเกี่ยวกับโรคซึมเศร้า (SDG10) โรคซึมเศร้านั้นไม่ใช่โรคจิตหรือโรคประสาท แต่เป็น “โรค” ความผิดปกติทางอารมณ์ มีสาเหตุ ปัจจัยการเกิดโรค มีกลไกการเกิดโรค มีพัฒนาการเกิดโรค มีอาการ ผลการตรวจร่างกายเฉพาะ และมีวิธีการรักษาเฉพาะ “โรค” ที่บ่งชี้ว่าเป็นความผิดปกติทางการแพทย์ จำเป็นต้องได้รับการดูแลจากแพทย์

ทั้งนี้ หากบุคคลในสังคมเปิดใจ เรียนรู้ธรรมชาติของโรคซึมเศร้า ก็จะทำให้ทุกคนในสังคม โดยเฉพาะผู้มีภาวะซึมเศร้า/โรคซึมเศร้าได้รับการปฏิบัติทั้งทางกายภาพและทางจิตอย่างเท่าเทียม เสมอภาค บุคคลเหล่านี้ก็จะได้รับการโอบอุ้มจากสังคมน้อยด้วยความเข้าใจ โดยไม่มีใครถูกละเลยหรือถูกเลือกปฏิบัติ

“คู่มือรูปแบบการสื่อสารภาวะซึมเศร้า” เสนอแนวทางในการดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้า ดังต่อไปนี้

สร้างสัมพันธภาพและความไว้วางใจ

จากกรณีวิเคราะห์การสื่อสารของผู้ที่มีภาวะซึมเศร้า/โรคซึมเศร้า พบว่า ผู้ป่วยโรคซึมเศร้านั้นมักจะรู้สึกโดดเดี่ยว ไม่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม/สังคม รู้สึกเป็นส่วนเกิน ไม่มีตัวตน หรือเป็นตัวประหลาด ชอบแยกตัวออกจากผู้อื่น/สังคม การดูแลผู้ที่มีภาวะซึมเศร้า/โรคซึมเศร้าจึงต้องเริ่มจากการสร้างสัมพันธภาพที่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ ให้ผู้ที่มีภาวะซึมเศร้า/ผู้ป่วยได้รับรู้ถึงความใส่ใจ ความห่วงใย เกิดความไว้วางใจและกลับมามีสัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัว เพื่อน ผู้ใกล้ชิดอีกครั้ง (Reconnectedness) โดยการใช้คำพูดหรือภาษาที่แสดงถึงความห่วงใย

นอกจากคำพูดหรือภาษาพูดที่สื่อสารต่อกันแล้ว ภาษาท่าทาง นับเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่ง ครอบครัว เพื่อน ผู้ใกล้ชิด ควรมีท่าทาง น้ำเสียง การแสดงออกที่เป็นมิตร ไม่คุกคามด้วยสายตา ท่าทาง น้ำเสียง ให้การต้อนรับผู้ที่มีภาวะซึมเศร้า/โรคซึมเศร้าเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว และสังคม

การสื่อสารทางบวกทั้งภาษาพูดและภาษากายร่วมกับการรับฟังด้วยความเข้าใจของบุคคลใกล้ชิดหรือบุคคลที่มีความหมายต่อผู้ที่มีภาวะซึมเศร้า/โรคซึมเศร้า จะเป็นปัจจัยเกื้อหนุนต่อการฟื้นหายจากภาวะซึมเศร้า/โรคซึมเศร้าและเป็นปัจจัยปกป้องต่อการฆ่าตัวตายได้

ตัวอย่างคำพูด/การสื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธภาพและความไว้วางใจ

- แม่สังเกตเห็นหนูไม่ค่อยสบายใจ แม่เป็นห่วงหนูนะ มีอะไรที่หนูพอจะบอกเล่าให้แม่ฟังได้ แม่ยินดีนะ เราจะได้ช่วยกันหาทางออก
- ช่วงนี้ดูเธอเครียด ๆ นะ มีอะไรเกิดขึ้นกับเธอในช่วงนี้เล่าให้เราฟังได้นะ เมื่อเราจะช่วยแบ่งเบาความทุกข์ของเธอได้บ้างเรายินดี

พูดคุย รับฟัง และเข้าใจ

ผู้ที่มีภาวะซึมเศร้า/โรคซึมเศร้านั้นมีแนวโน้มที่จะมีความคิดลบ ๆ ต่อตนเอง ผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม รู้สึกผิด ไม่มีคุณค่า ไม่มี ความหมาย ให้ความสำคัญกับคำพูดที่กระทบกระเทือนจิตใจจนทำให้เขารู้สึกด้อยคุณค่าในตนเอง บางรายต้องเผชิญกับอาการของภาวะซึมเศร้า/โรคซึมเศร้านานจนรู้สึกเหนื่อยล้า ไม่อยากมีชีวิตอยู่ ดังคำกล่าว “มันเหนื่อยนะเหนื่อยไปถึงระดับจิตวิญญาณ” “ทำไมเราไม่ตาย ๆ ไปซะเลย ทำไมเราต้องมาทรมานอะไรแบบนี้ด้วย”

การพูดคุย รับฟังด้วยความเข้าใจ ไม่ตัดสิน ตลอดจนการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไขเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะทำให้ผู้ป่วยรับรู้ถึงความรัก ความปรารถนาดีจากครอบครัว เพื่อน ผู้ใกล้ชิด หากบุคคลได้รับรู้ว่ามีชีวิตของเขามีคนที่รักและเข้าใจเขาอย่างแท้จริง ชีวิตของเขาก็จะมีความหมาย ความรักความเข้าใจจากบุคคลรอบตัวจึงเป็นปัจจัยปกป้องการฆ่าตัวตายได้ทางหนึ่ง

ตัวอย่างคำพูด/การสื่อสารที่สะท้อนความใส่ใจ ความรัก และความห่วงใย

การสื่อสารในลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้ที่มีภาวะซึมเศร้า/โรคซึมเศร้าได้บอกเล่าความไม่สบายใจที่เขากำลังเผชิญ เปิดโอกาสให้เขาสำรวจตนเอง และเข้าใจตนเองมากขึ้น

- ฉันทันเป็นห่วงเธอนะ อยากรับฟังความไม่สบายใจของเธอ
- เรื่องราวที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร

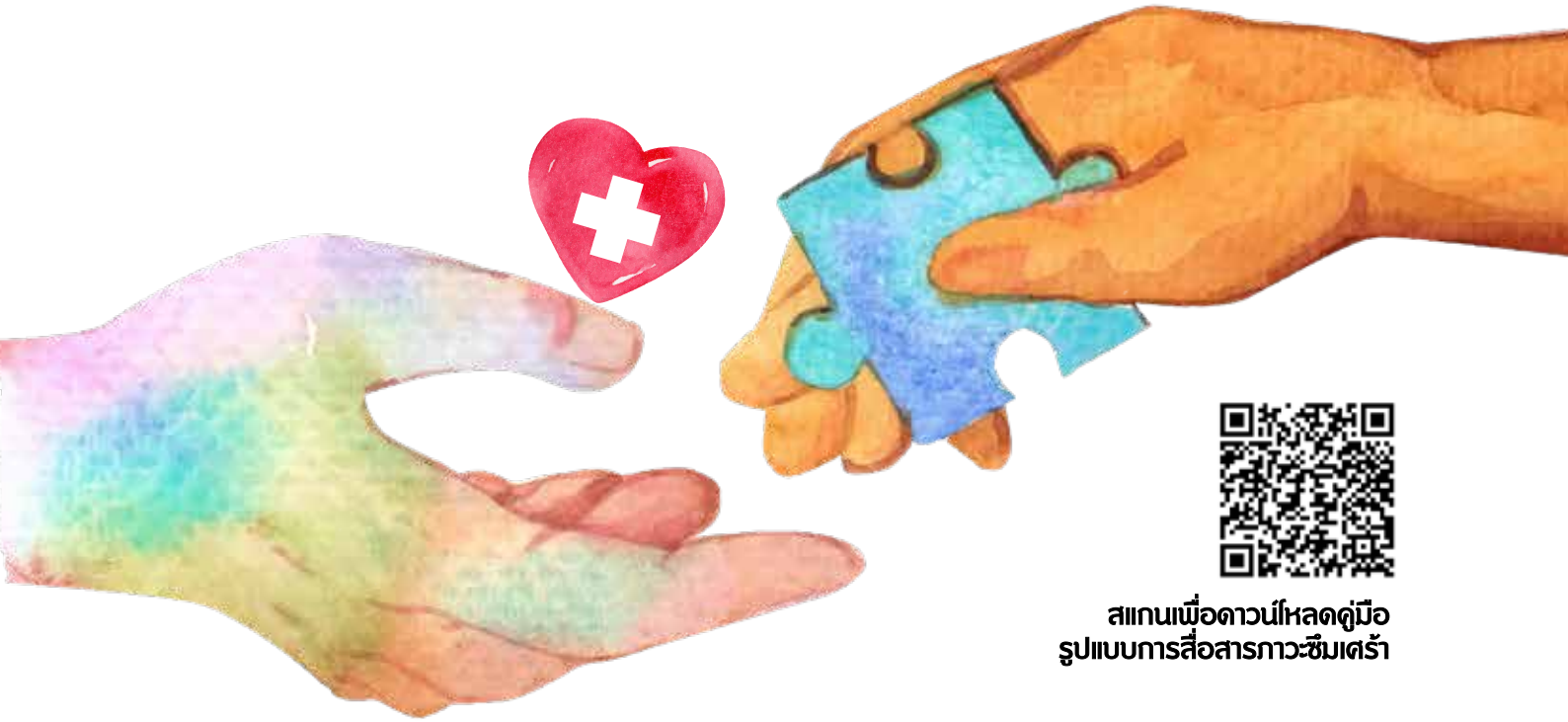
ตัวอย่างคำพูด/การสื่อสารที่ส่งเสริมคุณค่า/ความเชื่อมั่นในตนเอง

- ที่ผ่านมามีเรื่องอะไรที่ทำสำเร็จหรือทำแล้วรู้สึกภูมิใจบ้าง
- เรื่องที่เคยรู้สึกว่ายาก/สำเร็จยาก ตอนนั้นผ่านมาได้อย่างไร

ตัวอย่างคำพูด/การสื่อสารเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญห

- คิดว่าจะจัดการกับความไม่สบายใจในช่วงนี้ได้ได้อย่างไร
- ตอนนี้มีใครที่พอจะเป็นผู้ช่วยเหลือได้บ้าง มีคนที่พอจะช่วยเหลืออย่างน้อยแค่ไหน

สแกนเพื่อดูว่ามีผลต่อมือ รูปแบบการสื่อสารภาวะซึมเศร้า

ตัวอย่างคำพูดทางลบที่ควรหลีกเลี่ยง

- ทำไมเป็นคนแบบนี้ มีแต่เรื่อง มีแต่เรื่องตลอดเลย
- ฉันไม่เคยเห็นใครเรียนอ่อนเท่านี้มาก่อนเลย เธอเรียนอ่อนที่สุดเท่าที่ฉันเคยพบเจอมา
- ฉันผิดหวังมากในตัวเธอ

คำพูดทางลบที่ครอบครวั เพื่อน ผู้ใกล้ชิดสื่อสารออกไป นอกจากผู้ที่มีภาวะซึมเศร้า/โรคซึมเศร้าจะรู้สึกไม่พอใจ ไม่พอใจ ไม่เข้าใจแล้ว ยังกระทบต่อความรู้สึกที่มีต่อตนเอง เช่น รู้สึกผิด ไม่มีคุณค่า ไม่มีความสามารถ รู้สึกว่าตนเองเป็นภาระของผู้อื่น เป็นต้น

ทำความเข้าใจกับโรคซึมเศร้า

ผู้ใกล้ชิดต้องเข้าใจอาการและการรักษาโรคซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคซึมเศร้า ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของเขา โดยสามารถหาความรู้เกี่ยวกับโรคซึมเศร้าจากหนังสือ คู่มือ สื่อออนไลน์ หรือถามจากแพทย์ผู้รักษา

ช่วยเหลือในการทำกิจกรรม/กิจวัตรประจำวัน

ส่งเสริมให้ผู้ที่มีภาวะซึมเศร้า/โรคซึมเศร้าทำกิจกรรมที่เขาเคยทำเป็นปกติก่อนที่จะป่วยเป็นโรคซึมเศร้า เช่น ไปทำงาน เล่นกีฬา ไปออกกำลังกาย แต่อย่าคะยั้นคะยอมากเกินไปหากเขายังไม่พร้อม เช่นเดียวกับกิจวัตรประจำวัน บางครั้งผู้ป่วยซึมเศร้ามามีความยุ่งยากในการทำกิจวัตรประจำวัน จนคนในครอบครัวเข้าใจว่าผู้ป่วยซีเกีย ผลลดทำน ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกด้อยค่า ผู้ใกล้ชิดต้องเข้าใจว่าพฤติกรรมดังกล่าวเป็นอาการของโรคซึมเศร้า ต้องสังเกตพฤติกรรม ใส่ใจ กระตุ้นเตือนอย่างอ่อนโยน หรือให้การช่วยเหลือให้ผู้ป่วยสามารถทำกิจวัตรประจำวันที่ดีควรทำตามลำดับในแต่ละวัน รวมทั้งการรับประทานยา การออกกำลังกาย ให้กำลังใจ หรือให้การเสริมแรงทางบวกเมื่อผู้ป่วยทำได้มากขึ้น

ตระหนักถึงสัญญาณเตือนในการฆ่าตัวตาย

จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ใกล้ชิดผู้ป่วยโรคซึมเศร้าต้องสังเกตและตระหนักถึงสัญญาณหรือความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย เช่น คำพูดไม่อยากมีชีวิต/อยากตาย จดหมายลาตาย ร่ำเรงผิดปกติจากเดิมที่ผู้ป่วยเศร้าอย่างมาก การสะสมวัสดุสิ่งของที่นำมาใช้ทำร้ายตัวเอง ผู้ใกล้ชิดต้องประเมินความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายของผู้ป่วย

การยอมรับในตัวผู้มีภาวะซึมเศร้าและ/หรือโรคซึมเศร้าอย่างไม่มีเงื่อนไข หมายถึง การยอมรับความคิดความเชื่อ การตัดสินใจ อารมณ์ และพฤติกรรมของเขา โดยไม่ตัดสินถูก-ผิด แต่ไม่ได้หมายความว่าเราเห็นด้วยกับทุกอย่างที่เขาทำ เพียงแค่เข้าใจว่าเขาคิดรู้สึกอย่างไร ในบริบทแวดล้อมแบบไหน เขาจึงตัดสินใจเช่นนั้น และให้การยอมรับในความเป็นตัวตนของเขา การรับฟังด้วยความเข้าใจ ไม่ตัดสิน ให้การยอมรับ ให้เกียรติ ให้คุณค่าในความเป็นบุคคลของเขา จะช่วยเหลือน้อยเวลายจิตใจในเบื้องต้นได้ นอกจากนี้ การสังเกตสัญญาณเตือนการฆ่าตัวตายเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ใกล้ชิดควรให้ความสำคัญเพื่อป้องกันความสูญเสียที่จะเกิดขึ้น หากผู้ป่วยมีพฤติกรรมทำร้ายตัวเอง หรือบอกชัดเจนว่าจะฆ่าตัวตาย ควรรีบพามาพบแพทย์เพื่อให้การช่วยเหลือ และเฝ้าระวังการฆ่าตัวตายต่อไป ในฉบับหน้าจะกล่าวถึง 7 สัญญาณเตือนการฆ่าตัวตายผ่านภาษาบนสื่อสังคมออนไลน์

ข้อมูลอ้างอิง

Encyclopedia Britannica. (2022). *Brundtland Report as publication by World Commission on Environment and Development*. สืบค้นจาก <https://www.britannica.com/topic/Brundtland-Report>

Limitless Mindset

เพื่อความสำเร็จ
ในวิชาชีพ

เรื่องและภาพ : ปิยวรรณ เกะแก้ว

นักวิชาการศึกษานานาชาติ
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย

รองศาสตราจารย์ ดร.สิงหนาท น้อมเนียน หรือ “อาจารย์คนนี้” สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (ภาคภาษาอังกฤษ) จากคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปริญญาโท (สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) จากสถาบันภาษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และปริญญาเอก (Doctor of Education สาขาวิชา TESOL and Applied Linguistics) จาก School of Education, University of Leicester สหราชอาณาจักร และอาจารย์ยังได้รับทุนวิจัยหลังปริญญาเอก Endeavour Postdoctoral Fellowship จากรัฐบาลออสเตรเลีย ไปทำวิจัยที่ School of Education, University of Technology Sydney ประเทศออสเตรเลียอีกด้วย

ผลงานของอาจารย์ที่ปรากฏทั้งการเป็นผู้มีผลงานตีพิมพ์บทความชื่อแรกในฐานข้อมูล Scopus สูงที่สุดในรอบ 5 ปี, เป็นผู้ปฏิบัติงานดีเด่น 3 ปีต่อเนื่อง (ปี 2562-2564), เป็นผู้ผลักดันนักศึกษาให้ตีพิมพ์ในระดับนานาชาติสูงสุดในรอบ 5 ปี และได้รับการรับรองคุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานอาจารย์มืออาชีพของ สหราชอาณาจักร (UKPSF) ในระดับ Senior Fellow รวมถึงได้รับเกียรติให้ดำรงตำแหน่ง “นายกสมาคมครูผู้สอนภาษาอังกฤษแห่งประเทศไทย” (Thailand TESOL) ทั้งหมดคือรางวัลอันสูงค่าที่รองศาสตราจารย์ ดร.สิงหนาท น้อมเนียน ได้รับขณะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม วิชาเอกการสอนภาษา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

ในการประกันคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของ อว. กำหนดให้บุคคลที่เป็นอาจารย์ต้องเป็นผู้ “มีความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญ” อาจารย์มีวิธีปฏิบัติตนอย่างไรในการสร้างคุณลักษณะดังกล่าว

จุดเริ่มต้นของการเป็นครูมาจากผมรักในวิชาชีพครูครับ กว่า 20 ปี ในการทำงานที่มหาวิทยาลัยมหิดลแห่งนี้ ผมได้รับโอกาสให้พัฒนาความรู้และทักษะมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งเรื่องการสร้างองค์ความรู้ งานวิจัย ประสบการณ์ และการสร้างเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ ทำให้ผมมีความเป็น “ครูคุณภาพ” และผมได้ใช้ความรู้ความสามารถที่สั่งสมมาถ่ายทอดต่อไปยังลูกศิษย์ โดยเฉพาะในเรื่องของภาษาอังกฤษ ซึ่งการเป็นครูคุณภาคนั้นไม่เพียงแต่รักในอาชีพ แต่ต้องฝึกฝนและพัฒนาทักษะให้เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาที่สอนด้วย

สิ่งหนึ่งที่ผมรำลึกไว้เสมอคือ ไม่ว่าจะทำอะไรให้มองว่าเป็นความโชคดีที่ได้รับโอกาสให้พัฒนาตนเอง ซึ่งประโยชน์ที่เกิดขึ้นไม่ใช่เพียงผมที่ได้รับเท่านั้น แต่ได้ถูกส่งต่อไปยังลูกศิษย์และองค์กรด้วย ดังพระราชปณิธานของสมเด็จพระราชาธิบดีฯ ที่ว่า “ขอให้ถือผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง ลาก ทรัพย์ และเกียรติยศ จะตกมาแก่ท่านเอง”

มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรในการพัฒนาตนเองให้binsไปตามเป้าหมายที่ อว. กำหนด

ผมมองว่าทุกองค์กรมีปัญหา แต่ไม่ว่ามีปัญหาอะไร ผมจะคิดถึงเป้าหมายในการทำงานก่อนว่า เราต้องการทำอะไรเพื่ออะไร สิ่งเหล่านั้นทำให้ผมลืมนอุปสรรคและไม่ใส่ใจกับสิ่งเล็กน้อยที่เข้ามาบั่นทอนกำลังใจในการทำงาน เพราะที่สุดแล้วทุกปัญหาก็จบลงด้วยตัวของมันเอง และมีปัญหาใหม่ ๆ เข้ามาทดสอบเราเสมอ เป็นความท้าทายความสามารถในการแก้ปัญหาของเราครับ สิ่งสำคัญคือ เราต้องปรับ Mindset และทัศนคติให้สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้บนอุดมการณ์ที่เราตั้งไว้

ในฐานะที่อาจารย์ได้รับ “การรับรองสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ สหราชอาณาจักร (UKPSF)” อาจารย์มีแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างสมรรถนะของผู้เรียนท่ามกลางสังคมพหุภาษา-พหุวัฒนธรรมอย่างไร

จากสภาพสังคมและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การผลิตบัณฑิตจำเป็นต้องมีความเข้าใจบริบททางสังคมวัฒนธรรมด้วย

“
ผู้เรียนและผู้สอน
ต้องปรับ Growth Mindset
ให้เป็น Limitless Mindset
เพื่อการเติบโต
”

และต้องปรับวิถีจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับสถานการณ์
ว่าควรเป็นอย่างไร โดยนำเอาความเป็นปัจจุบันมาบอกเล่าให้
ศิษย์ได้รับรู้และเรียนรู้ ให้ฝึกคิด วิเคราะห์ แยกแยะเป็น และ
ฝึกทักษะให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
ซึ่งการสอนโดยใช้ประสบการณ์จริงที่นำหัวข้องานวิจัยทั้งการสอน
ภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม มาเป็นกรณีศึกษา
จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะนี้ติดตัวไป ทำให้มีความมั่นใจเมื่อต้อง
เข้าสู่สนามแข่งขันในวิชาชีพที่ตนเองเลือก

ยิ่งไปกว่านั้น Mindset ของผู้เรียนและผู้สอนก็จำเป็นต้องปรับ
ให้ยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เข้ามาตลอดเวลา โดยการปรับ Growth
Mindset ให้เป็น Limitless Mindset เพื่อการเติบโต เปลี่ยนให้
มีมุมมองที่ไม่มีขีดจำกัด เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มองว่าอุปสรรค
ไม่ใช่ปัญหา แต่เพื่อการพัฒนาตนให้ดีขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เราอยู่รอด
ในทุก ๆ ยุค ไม่เพียงแต่ยุค Disruption จากเทคโนโลยีหรือ
จากโควิด แต่ยังมีคลื่นความท้าทายอีกมากที่เราต้องก้าวข้าม
เป็น Learning Curve ที่ทำให้เราเติบโตและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ในฐานะ “นายกสมาคมครูผู้สอนภาษาอังกฤษแห่งประเทศไทย” อาจารย์มีนโยบายในการพัฒนาคุณภาพและ ศักยภาพของครูสอนภาษาอังกฤษให้มีมาตรฐานอย่างไร

กว่า 40 ปีของการก่อตั้งสมาคมครูผู้สอนภาษาอังกฤษแห่ง
ประเทศไทย (Thailand TESOL) คณะกรรมการบริหารสมาคมฯ
และอดีตนายกสมาคมฯ ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและ
พัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษมาตลอด ด้วยเล็งเห็นว่า พื้นฐาน
สำคัญของการสอนคือ ครูผู้สอน โดยเฉพาะในระดับปฐมวัย จึงได้
พัฒนาและให้ความรู้แก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษผ่านกระบวนการต่าง ๆ
เช่น Workshops, Webinars, และ International Conference

สำหรับผมได้ร่วมเป็นสมาชิกมากกว่า 20 ปี และเมื่อได้รับความ
ไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมฯ จึงใช้โอกาสนี้ดำเนิน

นโยบายต่อเนื่องในการเพิ่มพูนทักษะและพัฒนาองค์ความรู้แก่ครู
ผู้สอนภาษาอังกฤษ แต่ด้วยสถานการณ์โรคระบาดโควิด19
ทำให้มีข้อจำกัดหลายด้าน ผมจึงใช้วิถีจัดกิจกรรมในรูปแบบ
ออนไลน์เป็นครั้งแรก โดยจัดการประชุมนานาชาติในรูปแบบ
ออนไลน์ และ Webinars ซึ่งผลที่เกิดขึ้นคือ ทำให้เห็นช่องทาง
ในการจัดกิจกรรมเพื่อขยายออกไปสู่ภูมิภาคและระดับสากล
ทำให้ครูอาจารย์ในต่างประเทศมีโอกาสเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ซึ่งกันและกันได้ เป็นการก้าวข้าม Boundary ของทางภูมิศาสตร์
และ Time Zone ที่การเรียนรู้จะไม่ถูกจำกัดแค่ในห้องสี่เหลี่ยม
เป็นการเพิ่มโอกาสการพัฒนาตนเอง มองเห็นโลกกว้างขึ้น และมี
Connection กับต่างประเทศเพิ่มขึ้นด้วยครับ ประโยชน์โดยรวม
จึงครบถ้วนทั้งครูผู้สอนและผู้เรียน ตรงกับ SDG เป้าหมายที่ 4
ของ UNESCO ที่ว่า การศึกษาที่เท่าเทียมและเสมอภาค คือ
“การศึกษาที่มีคุณภาพ ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”

บรรยากาศของงานประชุม English Teaching Forum
สนับสนุนโดย Thailand TESOL และ RELO US Embassy

eng 24

โครงการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกล และสื่อการเรียนรู้ออนไลน์

มีความคิดเห็นอย่างไรต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ที่ยังไม่สามารถทำให้ ผู้เรียนสามารถนำมาใช้ในการสื่อสารได้จริง

ก่อนอื่นเราต้องทำความเข้าใจก่อนครับว่า **“การใช้ภาษา”** (Language Use) คืออะไร เพราะใช้ได้หลายแบบ ขึ้นอยู่กับวิธีการหรือรูปแบบในการใช้ ซึ่งการฟัง พูด อ่าน เขียน เป็นทักษะที่มนุษย์พึงมี แต่อาจพัฒนาได้ไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับบริบทที่มีความจำเป็นมากน้อยเพียงใด ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาจึงควรเลือกใน Skill ที่ต้องการครับ ประกอบกับการศึกษาพื้นฐานของประเทศไทยเราใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการเรียนการสอนมากกว่าการใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งการพัฒนากระบวนการต่าง ๆ จำเป็นต้องมี 3 สิ่ง คือ 1. เข้าใจความต้องการของตนเองก่อน 2. หาแหล่ง-พื้นที่เรียนรู้ 3. ครูผู้สอนช่วยชี้ทางหรือช่วยหาแหล่งเรียนรู้ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยผู้เรียนให้พัฒนาภาษาอังกฤษได้

อาจารย์คิดว่า **“คุณลักษณะของผู้เรียน”** และ **“ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต”** ในปัจจุบัน ที่จะสามารถพัฒนาให้สอดคล้องกับ SDGs ควรเป็นรูปแบบไหน อย่างไร

SDGs เป็นเรื่องที่ต้องครุ่นคิดไทยในระดับชั้นนำหรือองค์กรนานาชาติให้ความสำคัญกับเรื่องของความยั่งยืนเป็นอย่างมาก ซึ่งทาง

การศึกษาจุดเริ่มคือ มาจากนโยบายระดับชาติว่าจะส่งเสริมให้ทุกคนมีความเสมอภาคและเท่าเทียมกันได้อย่างไร ทั้ง 17 เป้าหมาย ในฐานะที่ผมทำงานในองค์กรการศึกษา เห็นว่าสำคัญที่สุดคือ ต้องให้ความรู้กับคนทุกระดับ แม้แต่เด็กเล็ก โรงเรียนคือพื้นฐานสำคัญ เพราะช่วยต่อยอดความรู้ด้านความยั่งยืนให้แก่เยาวชนของชาติ โดยเฉพาะเรื่องสิทธิเสรีภาพและสิ่งแวดล้อม ที่กำลังเป็นปัญหาสำคัญและจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องแก้ไข ซึ่งนอกจากโรงเรียนแล้ว สังคมที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ก็ต้องร่วมกันสร้างความรู้ความเข้าใจด้วย เพราะหากไม่รู้เรื่องเหล่านี้ก็จะกลายเป็นคนล่าหลังได้

ในฐานะที่อาจารย์เป็นผู้ที่มีผลงานตีพิมพ์ในฐานข้อมูล Scopus สูงที่สุดในรอบ 5 ปี อาจารย์มีเทคนิคอะไร ในการสร้างผลงานให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ และมีแนวทางต่อยอดผลงานสู่นวัตกรรมทางการศึกษา ที่สอดคล้องกับ SDGs อย่างไร

เทคนิคในการสร้างผลงานตีพิมพ์นานาชาติต้องดูตัวเองก่อนครับว่าสนใจงานวิจัยอะไร มีความเชี่ยวชาญด้านไหน คุณภาพงานวิจัยที่มีอยู่สามารถนำไปเผยแพร่ได้ในระดับใด และวารสารที่เข้าข่ายที่จะนำผลงานวิจัยไปตีพิมพ์ที่ได้รับการยอมรับในระดับนั้นมีอะไรบ้าง ให้ดูเกณฑ์ของวารสารว่ามี Requirement อะไร งานของเรามีคุณภาพสอดคล้องกับวารสารนั้นหรือไม่ จากนั้นจึงส่งบทความไปยังวารสารที่สนใจ

สำหรับตัวเองนั้นเมื่อเริ่มต้นก็ยังไม่มีความมั่นใจ จึงลองฝึกและเรียนรู้ ยอมรับการ Rejection จากวารสารและพัฒนาตัวเอง พัฒนางาน และการเขียน จะเห็นว่า การจะมีผลงานบทความวิชาการระดับนานาชาติได้ ต้องเข้าใจคุณภาพงานของตัวเอง วารสารที่สอดคล้องกับงานวิจัยที่ตัวเองมี เปิดใจให้กับผลลัพธ์ที่จะตามมา ดังนั้น ขอให้ตั้งเป้าหมายการพัฒนาตนเอง ไม่หยุดการเรียนรู้ที่จะตีพิมพ์ ขยันส่งบทความไปยังวารสาร เป็นการเก็บคะแนนจากผลงานไปเรื่อย ๆ เหมือนน้ำซึมบ่อทราย และทุกครั้ง

“
**จงเลือกใช้เวลา
ใช้ชีวิตกับคนที่เราให้คุณค่ากับเขา
และเขาก็เห็นคุณค่าของเรา**
”

ที่ได้รับ Feedback จากวารสารต้องนำมาคิด วิเคราะห์ และพัฒนาด้วย รวมถึงว่าการประสบความสำเร็จในการได้ตีพิมพ์บทความในวารสารวิชาการของผมนั้นอยู่ที่นโยบายทั้งของมหาวิทยาลัย สถาบันฯ และสภาพแวดล้อมรอบตัวคือ เพื่อนร่วมงาน ลูกศิษย์ ที่เอื้อต่อการได้รับการตีพิมพ์ และจากการที่ผมนได้เป็นบรรณาธิการวารสาร THAITESOL Journal ทำให้มีประสบการณ์ในการพิจารณาคุณภาพผลงานวิชาการ ทำให้เข้าใจใจคาพยพหรือ Ecosystem ของการตีพิมพ์บทความนานาชาติในวารสารต่างประเทศครับ

ในส่วนแนวทางต่อยอดผลงานสู่นวัตกรรมทางการศึกษาที่สอดคล้องกับ SDGs งานวิจัยของผมเป็นเรื่องของการใช้ภาษา การสื่อสาร การสอน ซึ่งได้มีการผลิตหนังสือภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวแพในจังหวัดกาญจนบุรี อันเป็นผลผลิตจากงานวิจัยที่ไปลงพื้นที่ เมื่อหนังสือถูกเผยแพร่ก็มีผู้ให้ความสนใจและนำไปใช้ในการปฏิบัติงานของตำรวจท่องเที่ยวและไกด์นำเที่ยว จากนั้นมีการนำไปต่อยอดในรูปแบบของเนื้อหาด้านภาษาในแพลตฟอร์ม <http://www.eng24.ac.th> ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษา และเมื่อผลงานวิจัยได้ออกสู่แพลตฟอร์มนานาชาติ ก็มีอาจารย์ต่างประเทศให้ความสนใจและติดต่อมา เกิดเป็นเครือข่ายและต่อยอดงานวิจัยใน Field ต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบันมีการเชื่อมโยงกับงาน SDG ในระดับนานาชาติคือ งานวิจัยประเภทการท่องเที่ยวและการเป็นผู้ประกอบการ โดยได้รับทุนจาก TOSHIBA ที่ดำเนินการร่วมกับ Sunway University ประเทศมาเลเซีย และเครือข่ายประเทศเพื่อนบ้านที่ปเอเชีย

อยากให้อาจารย์ฝากแนวคิดในการดำเนินชีวิตในโลกปัจจุบัน

เราคือค่าเฉลี่ยของคน 5 คนที่เราใช้เวลาอยู่ด้วยหรือคนที่เราคบด้วย ดังนั้น สิ่งแวดล้อมจะเป็นส่วนสำคัญในการสร้างตัวตนเราขึ้นมา สิ่งหนึ่งที่จะบอกกับตัวเอง เพื่อน ๆ และลูกศิษย์เสมอคือ เวลาในชีวิตของเรามีน้อย มีจำกัด **“จงเลือกใช้เวลา ใช้ชีวิตกับคนที่เราให้คุณค่ากับเขา และเขาก็เห็นคุณค่าของเรา”** เช่นกัน คนที่เราเลือกคบจะนำพาเราไปถึงเป้าหมายในชีวิตนั้นได้ และทำให้เรามีทิศทางในการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับเป้าหมายของตัวเอง

ขอเป็นกำลังใจให้กับทุก ๆ คนครับ ขอขอบคุณครับ...

PROGRAM HIGHLIGHT: ส่องหลักสูตร

ภาษาและการสื่อสาร ระหว่างวัฒนธรรม

นวัตกรรมศาสตร์ด้านภาษาและวัฒนธรรม
สู่การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

เรื่อง : หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตฯ

เรียบเรียง : เมธา สามสกุลชัย

นักศึกษาฝึกงาน สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเด่นในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19 ได้เปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตในรูปแบบใหม่ (New Normal) ที่ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติโดยทั่วไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คนส่วนใหญ่ล้วนต้องเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินชีวิตไปจากเดิมอย่างมาก ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างกว้างขวาง ดังนั้น การดำเนินชีวิตของผู้คนในยุคปัจจุบันจึงต้องอาศัยความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งที่เกิดจากเชื้อชาติ ศาสนา ค่านิยม ชนชั้น ความสามารถ และประสบการณ์ ผ่านการใช้ภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม โดยจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการศึกษาวิเคราะห์สภาพสังคมอย่างเท่าทัน และเข้าใจถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริง พร้อมทั้งยังต้องสังเคราะห์ข้อมูลร่วมกับแนวคิดและทฤษฎีทางภาษา และการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมอีกด้วย

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม ถือเป็น “หลักสูตรแรกของประเทศไทย” ที่ได้รับการออกแบบเพื่อสร้างเสริมบุคลากรที่มีความสามารถในการวิจัย อันนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่และการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ด้านภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมให้เกิดความเข้มแข็งขึ้น ตลอดจนสามารถสร้างนวัตกรรมการนำศาสตร์ด้านภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมไปบูรณาการร่วมกับศาสตร์อื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การนำเสนอแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมและพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนในโลกปัจจุบันและอนาคต

หลักสูตรมุ่งเน้นการสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่มีความพร้อมในการเป็นผู้นำ สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่หรือนำเสนอทางเลือกใหม่ ๆ สำหรับการอยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจในสังคมที่มีความแตกต่างหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรมได้ โดยการประยุกต์องค์ความรู้ด้านการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมร่วมกับศาสตร์อื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสังคมในศตวรรษที่ 21 ให้มีความเข้มแข็ง มีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำ ลดความขัดแย้ง และเกิดสันติสุขอย่างยั่งยืน

แผนการศึกษาของหลักสูตรที่เปิดให้ศึกษาเป็นรูปแบบวิทยานิพนธ์อย่างเดียว และแบบศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ โดยคุณลักษณะบัณฑิตจะได้ศึกษการทำวิจัยขั้นสูง พัฒนาทักษะการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีจากวรรณกรรมทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากแหล่งข้อมูลภายในประเทศและต่างประเทศ ผ่านรายวิชาที่น่าสนใจและเท่าทันเหตุการณ์ปัจจุบัน เช่น กระบวนการทัศน์และทฤษฎีด้านภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม, ประเด็นร่วมสมัยด้านภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม และภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นต้น รวมถึงการใช้ภาษาเชิงวิชาการเพื่อเผยแพร่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการในระดับชาติและนานาชาติ ซึ่งสอนโดยคณาจารย์จากหลักสูตรฯ และวิทยากรภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม ซึ่งมีชื่อเสียงทั้งในประเทศและต่างประเทศ มาให้มุมมองและข้อคิดในเชิงวิพากษ์ นอกจากนี้ ยังจัดการเรียนการสอนทั้งภาคปกติในวันเวลาราชการ (จันทร์ - ศุกร์) และภาคพิเศษนอกเวลาราชการ (เสาร์ - อาทิตย์)

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม สามารถบูรณาการความรู้เพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคม วัฒนธรรม และสามารถสร้างองค์ความรู้จากการทำวิจัยในระดับปริญญาเอก ทำให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างกว้างขวางทั้งในภาครัฐและเอกชน เช่น ที่ปรึกษานโยบายด้านภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม, นักวิชาการด้านภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม หรือนักวิจัยด้านภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม

สำหรับผู้ที่สนใจเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม สามารถติดต่อสอบถามรองศาสตราจารย์ ดร.สิงหนาท น้อมเนียน ประธานหลักสูตรฯ ได้ที่อีเมล singhanat.non@mahidol.ac.th หรือสามารถติดตามการเปิดรับสมัครได้ที่ <https://lc.mahidol.ac.th> หรืองานบริหารการศึกษา โทร. 0 2800 2303

เรื่อง พม่า

ว่าด้วยอาหาร วัฒนธรรม ตำนาน และการปรุง

เรื่อง : สิทธิพร เนตรนิยม
นักปฏิบัติการวิจัย สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

ประเทศเมียนม่านั้นประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลายน่ากว่า 100 กลุ่ม ซึ่งมีชาติพันธุ์ที่สามารถสถาปนาพื้นที่ทางการเมืองแยกอาศัยอยู่ตามรัฐและเขตปกครองของตนอยู่ 7 รัฐ 7 มณฑล ได้แก่ รัฐฉานของชาวไทใหญ่ รัฐมอญ รัฐกะเหรี่ยง รัฐกะยา รัฐยะไข่ รัฐฉิ่น และรัฐกะฉิ่น โดยมีชาติพันธุ์พม่าซึ่งส่วนใหญ่อาศัยอยู่ใน 7 มณฑลตอนกลางและตอนใต้ของประเทศเป็นชนกลุ่มใหญ่ ซึ่งถืออำนาจนำทางการเมือง ดังนั้นอาหารเมียนมาจึงมีความหลากหลายทั้งรสชาติ วัตถุดิบ และวิธีการปรุง ทั้งยังมีการผสมกลมกลืนระหว่างกันจนเกิดอาหารลูกผสมใหม่ ๆ อีกหลายหลากรูปแบบตามพัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมในแต่ละช่วงสมัยอีกด้วย

ยาใบชา
ลาพิตโตะ

ขนมจีนน้ำยา โมอังกา

พูดถึงแค่อาหารของชาวพม่าเองก็มีอยู่หลายภูมิภาค ซึ่งต่างรสชาติ วัตถุดิบ และวิธีการปรุงอีกเช่นกัน เขาเป็นว่าเราอาจพอสรุปสั้น ๆ จากงานที่มองเห็นสำหรับสำหรับอาหารพม่าก็คือ นิยมกินข้าวเจ้าเป็นหลัก ส่วนรูปแบบของกับข้าวก็มีทั้งแกง ต้ม ผัด ทอด นึ่ง ยำ และตำ เช่น น้ำพริกต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อสัตว์และพืชผักนานาชนิด เนื้อสัตว์ที่นิยมก็ได้แก่ เนื้อแพะ แกะ หมู วัว ไก่ ปลา ฯลฯ แต่สำหรับชาวพม่าบางกลุ่มก็อาจไม่นิยมกินเนื้อวัวหรือหมู เพราะลัทธิความเชื่อ เช่น วัวเป็นสัตว์ใหญ่ มีคุณ มีศาสนบัญญัติ ศาสนดำนานห้ามไว้ หรือไม่มีบรรพชนนับนัต ฮินดู หรืออิสลามซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมากในพม่า ดังนั้น อาหารสำหรับกรณีนี้จึงไม่ใช่เพื่อบำบัดความหิวเท่านั้น แต่อาหารยังเป็นความเชื่อ ความศรัทธา และความภูมิใจ มีตำนานเล่าขานอยู่เบื้องหลังการปรุงและบริโภคด้วย

สำหรับพืชผักที่นิยมกินมาก ได้แก่ ใบกระเจียบแดง น้ำเต้า และถั่วชนิดต่าง ๆ ใบกระเจียบแดงถือเป็นอัตลักษณ์ทางอาหารของพม่าอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งรวมถึงอาหารมอญด้วย สำหรับประเทศไทยในปัจจุบันถ้าเราเดินตลาดแล้วเห็นใบกระเจียบแดงบนแผงผัก ก็เป็นเครื่องชี้ทางภูมิศาสตร์ว่า ย่านนี้ต้องมีพี่น้องจากประเทศพม่ามาอาศัยร่วมด้วยเป็นจำนวนมากไม่น้อยอย่างแน่นอน ใบกระเจียบแดงนั้นทำได้ทั้งเมนูต้มชดน้ำหรือผัดใส่กุ้งใส่หน่อไม้ เป็นกับข้าวก็เจริญอาหารดี ส่วนน้ำเต้านั้นนิยมนำมาต้มทำแกงจืดใส่ไก่ ใส่ขมิ้น หรือไม่นิยมนำมาชุบแป้งทอด จิ้มกับน้ำจิ้มมะขาม กินเป็นของว่างกรุบกรอบเพลิน ๆ ส่วนถั่วนี้ถือเป็นอาหารหรือของว่างอย่างหลักสำหรับพม่า ทำกับข้าวเป็นแกงจืดใส่เส้น ทำแกงน้ำมันใส่เครื่องเทศ ผัดใส่กับข้าว หรือยำ

กับใบชาดอง ฯลฯ ก็ได้หลากหลายรูปแบบตามชนิดของถั่วที่ก็มีหลายพันธุ์ไม่แพ้กัน

เครื่องปรุงสำหรับอาหารพม่าที่นิยมใช้เป็นหลักก็คือ น้ำมันพืช เกลือ หอมแดง กระเทียม และผงขมิ้น เป็นส่วนประกอบหลักจะใช้ขิง ตะไคร้ ผักชี กะปิ น้ำปลา มาซาหრა ปาปริก้า ปลาแห้ง ฯลฯ เป็นสิ่งเสริมรสตามชนิดของอาหาร ที่สำคัญในปัจจุบันคือผงชูรส (อะไฉ-ม่ง) นี้จะขาดเสียมิได้เลย

จากข้างต้นที่กล่าวมา ถ้าสังเกตทั้งเมนูและเครื่องปรุงหลักเครื่องปรุงรองก็จะเห็นได้ว่า อาหารเมียนมานั้นไม่น่าจะมีรสหวาน ซึ่งก็ถูกต้องว่ารสนิยมของอาหารพม่านั้นจะเน้นรสมัน เค็ม เผ็ด เปรี้ยว แต่ไม่นิยมกับข้าวรสหวาน **“น้ำตาลทรายน้ำตาลปีบใส่ทำไม่กับข้าว ถ้าพึ่งกะทิก็หวานอยู่แล้ว มันไม่ใช่ขนมนะ อันกินไม่ใครได้ ใส่ผงชูรสจะเข้าท่ากว่า”** อะไรแบบนี้ นี่คือเสียงบ่นจากเพื่อน ๆ ชาวพม่าที่มาอยู่เมืองไทยแรก ๆ

ในช่วงเดือนสิงหาคม 2564 ถึงเดือนเมษายน 2565 ทางสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียได้จัดทำโครงการ **“รู้เรื่องพม่า : ว่าด้วยเรื่องอาหาร วัฒนธรรม ตำนาน และการปรุง”** ขึ้น ณ อาคารเรือนไทย เป็นประจำทุกวันอาทิตย์สุดท้ายของเดือน เพื่อเป็นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และส่งเสริมสมรรถนะทางวัฒนธรรมและพหุสังคมในประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านใกล้ชิดอย่างพม่าให้เข้าใจกันมากขึ้น ผ่านวัฒนธรรมด้านอาหารที่จัดตามตามฤดูกาลและพิธีกรรมซึ่งมีกำหนดดังนี้

กำหนดการโครงการ
**สู่รู้เรื่องพม่า : ว่าด้วยเรื่องอาหาร วัฒนธรรม
 ตำนาน และการปรุง**

2565

ครั้งที่ 2

สิงหาคม 65

อาหารฤดูฝน-อาหารชาติพันธุ์ :
 ยำหอมแดง ยำขิง ตาละเปาะ (อาหารกะเหรี่ยง)

ครั้งที่ 4

ตุลาคม 65

อาหารฤดูหนาว-ชาติพันธุ์
 ยะไฮ่ม่องตี้ งะแพจ้อ (อาหารยะไข่)

ครั้งที่ 6

ธันวาคม 65

อาหารในพิธีกรรมผี ขนมหิ้วผี ม่องซิจ่อ
 ซานม่อง (ข้าวเม่า) ม่องโปเต๋าก์
 (หูช้างคั้นหลาว) ม่องจาซึ

ครั้งที่ 8

กุมภาพันธ์ 66

ชิงปาวัง : กระเจี๊ยบ แกง และผัด

ครั้งที่ 10

เมษายน 66

อาหารชาติพันธุ์-วัฒนธรรมร่วม :
 ชุดข้าวแช่มอญเมืองม่าน
 (ปลาแห้งผัด ถั่วบด ยำมะม่วง)

ครั้งที่ 1

มิถุนายน 65

อาหารพื้นเมือง : สี่เป่ียน

ครั้งที่ 3

กันยายน 65

อาหารฤดูฝน-อาหารชาติพันธุ์ มอญสองฝั่ง :
 มะตาด

ครั้งที่ 5

พฤศจิกายน 65

อาหารเป็นยา-ซีเหล็ก: โอสถอาหาร ตำนานและ
 ความเชื่อ (แมสสลีพูดโตะปี แมสสลีฮิง)

2566

ครั้งที่ 7

มกราคม 66

ฤดูหนาว-วัฒนธรรมร่วม : จิ้นในไทย-พม่า
 จากจาสันฮิงกา-แกงร้อน

ครั้งที่ 9

มีนาคม 66

น้ำพริกผักต้ม หง่านปยาเหย-แซะก์
 และงาปีเหยโจ้

ดังนั้น ยังเหลือกำหนดเวลาแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับวัฒนธรรมอาหารพม่าอีก 4 ครั้ง (เดือนมกราคม - เมษายน 2566) ซึ่งครั้งที่ 10
 ในเดือนเมษา 2566 เราจะได้มาร่วมฉลองสงกรานต์ด้วยอาหารตามประเพณีกัน จึงขอเรียนเชิญชวนและประชาสัมพันธ์มา ณ โอกาสนี้

หนังสือ ไทยยวนบ้านท่าเสา เอกสารเก่าและภาษา

เรื่อง : ยุทธพร นาดสุข

อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาศาสตร์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

หนังสือ “ไทยยวนบ้านท่าเสา : เอกสารเก่าและภาษา” เป็นผลผลิตจากโครงการอนุรักษ์เอกสารโบราณของชาวไทยยวนในเขตภาคกลาง ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากเงินรายได้สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปี 2564 โดยมีอาจารย์ ดร.ยุทธพร นาดสุข เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ นอกจากนี้ยังมีภาคีเครือข่ายอีก 2 หน่วยงานมาร่วมด้วย คือ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร และศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ดังมีรายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการดังต่อไปนี้

คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

- ♦ อาจารย์ ดร.ศิริสาร เหมือนโพธิ์ทอง
- ♦ อาจารย์ ดร.จตุพร โคตรนก
- ♦ อาจารย์ ดร.อุเทน วงศ์สถิตย์
- ♦ อาจารย์อาภาโสเม ฉายแสงจันทร์
- ♦ อาจารย์พอล สุกใส

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

- ♦ อาจารย์ตอกรัก พัยศรี

นอกจากนี้ยังได้รับความกรุณาจากผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านต่าง ๆ มาร่วมเขียนเนื้อหาในเล่ม ได้แก่ พระมหากวีศักดิ์ ญาณกวี (วาปีกุลเศรษฐ์) เปรียญธรรม 9 ประโยค วัดสามพระยา กรุงเทพมหานคร, พระครูสังฆรักษ์พนัส ทิพเมธี วัดน้ำลัด อำเภอกุเวียง จังหวัดน่าน, นายอนุรักษ์ ก้านจันทร์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล, ครูยศพล ไชยโกษี โรงเรียนวัดอินทาราม

เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร, นายศักดิ์นรินทร์ พิมพ์วันคำ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย และนางสาวกตัญญูตา มณีพงศ์ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจารึกภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

พื้นที่ในการดำเนินโครงการคือ บ้านท่าเสา ตำบลห้วยม่วง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม เมื่อเสร็จสิ้นโครงการจึงได้พิมพ์หนังสือที่แสดงให้เห็นถึงภาพรวมของการดำเนินงานในพื้นที่ดังกล่าว หนังสือประกอบไปด้วยเนื้อหา 5 บท ชื่อแต่ละบทมีเสียงสัมผัสคล้องจองกัน ได้แก่ ประวัติชุมชน ภาษาของคนบ้านท่าเสา ผ้าห่อคัมภีร์และทะเบียนเอกสารเก่า เกร็ดเรื่องราวท้ายโบลาน และพระนิพนทานสูตรเครื่องหมายกตัญญู ดังมีรายละเอียดดังนี้

บทที่ 1 ประวัติชุมชน

บทนี้มีอาจารย์ ดร.ยุทธพร นาคสุข เป็นผู้เขียน เนื้อหากล่าวถึงประวัติหมู่บ้าน พิธีกรรมและประเพณีของชาวไทยยวน บ้านท่าเสา โดยสังเขป

บทที่ 2 ภาษาของคนบ้านท่าเสา

บทนี้มีผู้เขียน 2 คน คือ นายศักดิ์นรินทร์ พิมพ์วันคำ และอาจารย์ ดร.ยุทธพร นาคสุข เนื้อหากล่าวถึงภาษาของคนบ้านท่าเสา คือ ภาษาไทยยวน ซึ่งปัจจุบันกำลังถูกแทรกแซงจากภาษาอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเสียงวรรณยุกต์และคำศัพท์ เนื้อหาในบทนี้จึงเป็นหลักฐานที่ช่วยสนับสนุนปรากฏการณ์ดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

บทที่ 3 ผ้าห่อคัมภีร์และทะเบียนเอกสารเก่า

บทนี้มีผู้เขียน 2 คน คือ นายอนุรักษ ก้านจันทร์ และอาจารย์ ดร.ศิริสาร เหมือนโพธิ์ทอง ในบทนี้นายอนุรักษเขียนเกี่ยวกับรายละเอียดของผ้าห่อคัมภีร์ที่พบที่วัดท่าเสาว่า ประกอบไปด้วยผ้าชนิดใดบ้างและข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับผู้สร้างงานศิลปประเภทนี้ ส่วนอาจารย์ ดร.ศิริสารได้เขียนเกี่ยวกับลักษณะของเอกสารโบราณที่พบที่วัดท่าเสว่ามีลักษณะทางกายภาพอย่างไร พร้อมทั้งแสดงรายการทะเบียนเอกสารโบราณทั้งหมดที่ได้รับการทำสำเนาดิจิทัลแล้ว

บทที่ 4 เกร็ดเรื่องราวท้ายโบลาน

บทนี้มีผู้เขียน 4 คน คือ อาจารย์ ดร.ยุทธพร นาคสุข, อาจารย์ ดร.ศิริสาร เหมือนโพธิ์ทอง, อาจารย์พอล สุกใส และนางสาวกตัญญูตา มณีพงศ์ ในบทนี้นางสาวกตัญญูตา มณีพงศ์ เป็นผู้ปริวรรตข้อความท้ายโบลานทั้งหมดของวัดท่าเสา โดยมีอาจารย์ ดร.ศิริสารและอาจารย์พอลเป็นผู้ตรวจทานรอบที่สอง จากนั้นอาจารย์ ดร.ยุทธพรจึงตรวจทานในรอบสุดท้าย พร้อมทั้งสรุปให้เห็นภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมดที่ปรากฏในข้อความท้ายโบลานของวัดท่าเสา เนื้อหาที่ปรากฏได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับเกร็ดประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของคนบ้านท่าเสาในอดีตได้อย่างน่าสนใจ

บทที่ 5 พระนิพนทานสูตรเครื่องหมายกตัญญู

บทนี้มีผู้เขียน 3 คน คือ พระมหากวีศักดิ์ ญาณกวี (วาปีกุลเศรษฐ์), พระครูสังฆรักษ์พนัส ทิพเมธี และครูยศพล ไชโยษี พระมหากวีศักดิ์เขียนเรื่องข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบรรณกรรมเรื่องพระนิพนทานสูตรและปริวรรตคัมภีร์เรื่องพระนิพนทานสูตร ฉบับอักษรขอมไทย พระครูสังฆรักษ์พนัส ปริวรรตคัมภีร์โบลานเรื่องพระนิพนทานสูตร ฉบับอักษรธรรมล้านนา และครูยศพลปริวรรตคัมภีร์

โบลานเรื่องพระนิพนทานสูตร ฉบับอักษรธรรมลาว เหตุที่คัดเลือกเรื่องพระนิพนทานสูตรมานำเสนอในหนังสือเล่มนี้เพราะเป็นวรรณกรรมที่พบมากที่สุดในการดาคัมภีร์ต่าง ๆ ของวัดท่าเสา ชาวบ้านเชื่อว่า หากถวายคัมภีร์พระนิพนทานสูตรไว้ในพระพุทธรูปแล้วอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบิดามารดา ผู้ที่ล่วงลับไปนั้นก็พ้นจากทุกขเวทนาได้ แล้วก็จะไปเสวยสมบัติในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ชาวบ้านจึงนิยมถวายคัมภีร์เรื่องนี้มากกว่าคัมภีร์อื่น ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงคุณธรรมด้านความกตัญญูตเวทีของคนบ้านท่าเสาได้อย่างชัดเจน

หนังสือเล่มนี้ได้จัดพิมพ์เป็นที่เรียบร้อยแล้วและจะมีการเปิดตัวหนังสือในงานจัตุรัสวัฒนธรรม (MU Cultural Quarter's) ในเดือนกุมภาพันธ์ 2566

การรู้จัก กลุ่มชาติพันธุ์จีน ผ่านอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม

เรื่อง : ิธญ เหมือนจันทร์ชัย

อาจารย์ประจำหลักสูตรวิชาวัฒนธรรมศึกษา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมการรู้เรา รู้เขา เข้าใจ และเข้าถึงภาษา วัฒนธรรม และการพัฒนาชุมชนต่าง ๆ ในประเทศไทยมาแล้วเกือบ 50 ปี ได้สร้างนักวิชาการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านนี้สูงส่งมาเป็นจำนวนมาก และยังคงดำเนินงานสืบเนื่องมาจนกระทั่งปัจจุบัน โดยในปี 2565 นี้ กลุ่มวิจัยจีน-ไทยศึกษาของสถาบันได้ร่วมมือกับเครือข่ายสถาบันเส้นทางสายไหมจีน-ไทย ประเทศไทย และโรงเรียนภาษาและวัฒนธรรมก้าวหน้าอาจารย์ให้ หยาง วางแผนการดำเนินงานส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในภาษาและวัฒนธรรมจีนขึ้น โดยการกำหนดจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้นว่า จัดการเสวนาพิเศษ 5 ครั้ง ภายใต้ประเด็น “มหัศจรรย์แห่งศาสตร์และศิลป์ รุ่งเรืองอารยธรรมสองแผ่นดินจีน-ไทย” นำเสวนาโดยวิทยากรผู้ทรงความรู้ 8 ท่าน ผ่านทาง Facebook Live: RILCA, Mahidol University ดังมีรายนามต่อไปนี้

สุราในวรรณกรรมและวัฒนธรรมจีน
ผศ. ก่อศักดิ์ ธรรมเจริญกิจ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน

จิตรกรรมฝาผนังศาลเจ้าจีน
แห่งหุบเขากราภูเขา
อ. ฤทธิเดช ทองจันทร์
นักวิชาการช่างศิลป์เชี่ยวชาญ

ชาวจีนมรดกโลก บนแผ่นดินไทย
คุณนพพร ภาสะพงศ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านชาวจีน

ลายสี่โคลงในศาสนสถานของไทย
อ. นิธิวุฒิ ศรีบุญชัยชูสกุล
ศิลปินผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะ
การเขียนพู่กันจีน

เทศกาลจีนในช่วงสารท

อ.สมชัย กวางทองพานิชย์

ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญา ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมชาวจีนโพ้นทะเล

❁ รศ. ดร.ศิริเพ็ญ อังสิทธิ์พูนพร

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัย นวัตกรรมและการคลัง สถาบันฯ

❁ ผศ. ดร.เรณู เหมือนจันทร์เชย

รองผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล สถาบันฯ

❁ อ.ไต้ หยาง

รองประธานกรรมการบริหารสถาบันเส้นทางสายไหม จั๊นปู้

❁ อ.อดิเรก นวลศรี

กรรมการบริหารสถาบันเส้นทางสายไหม จั๊นปู้

ในวงเสวนาดังกล่าวจะเปิดโอกาสให้ทุกท่านได้แลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์เกี่ยวกับอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์จีนผ่านการเล่าเรื่องจากประสบการณ์ การเรียนรู้ และการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์ดังกล่าวที่ยังคงดำรงอยู่ในสังคมจีนและจะดำเนินต่อไปในอนาคต เพื่อช่วยกันค้นหาว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร ทำไม่จึงเป็นอย่างนั้น มีแนวทางที่จะนำมาปรับใช้ เป็นเครื่องมือพัฒนาชุมชนและสังคมในปัจจุบันเพื่อก้าวสู่อนาคตอย่างไร จึงจะทำให้การอยู่ร่วมกันกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ได้อย่างเท่าเทียม เป็นธรรม และเป็นสุขอย่างยั่งยืนสืบไป

โดยกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เพื่อการอยู่ร่วมกันระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ บรรลุเป้าหมายตามแนวคิด **“สิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์”** เช่น ความยุติธรรม ความสงบสุข ความเท่าเทียม และการไม่เลือกปฏิบัติ **“สำหรับทุกคน”** สอดคล้องกับปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) ที่องค์การสหประชาชาติประกาศไว้ โดย SDGs ตระหนักที่ว่า องค์ความรู้ดั้งเดิมและวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์เป็นความยั่งยืนที่สำคัญ ดังนี้

2 อดิความหิวโหย

ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร ยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน (ตามเป้าประสงค์ที่ 2.4 วิธีการเกษตรที่ยั่งยืน : SDG เป้าหมายที่ 2 Zero Hunger)

11 เมืองชุมชนที่ยั่งยืน

ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิต้านทานและยั่งยืน (ตามเป้าประสงค์ที่ 11.4 มรดกทางวัฒนธรรมและมรดกทางธรรมชาติ : SDG เป้าหมายที่ 11 Sustainable Cities and Communities)

13 การรับมือกับ

สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (ตามเป้าประสงค์ที่ 12.2 การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ และเป้าประสงค์ที่ 12.8 การพัฒนาที่ยั่งยืนและวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติ : SDG เป้าหมายที่ 12 Responsible Consumption and Production)

โดยคาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เมื่อได้ใช้ SDGs ขับเคลื่อนประเด็นการอยู่ร่วมกันของกลุ่มชาติพันธุ์จีนผ่านการจัดเสวนาจำนวน 5 ครั้งแล้ว จะช่วยให้เห็นภาพอัตลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์จีนได้ชัดเจนและบรรลุเป้าประสงค์ SDGs โดยการช่วยให้สังคมตระหนักถึงการเคารพความหลากหลายของสังคมพหุภาษาและวัฒนธรรม เคารพสิทธิในวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ และเห็นว่าความแตกต่างทางวัฒนธรรมของคนกลุ่มอื่นมีคุณค่าสำคัญต่อตนเองและกลุ่มของตนเอง โดยเฉพาะความมั่นคงทางอาหาร และความเป็นชุมชนที่บ่งบอกอัตลักษณ์จากวัฒนธรรมที่เป็นมรดกบรรพบุรุษ สอดคล้องกับวิถีธรรมชาติ ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่สอดแทรกอยู่ในประวัติศาสตร์ ประสบการณ์ และการบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จะกลายเป็นพลังวัฒนธรรมร้อยรัดกลุ่มชาติพันธุ์จีนและกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน เท่าเทียม เป็นธรรม และเป็นสุขสืบต่อไป

สแกนรับชมการเสวนาพิเศษ
มหัศจรรย์แห่งศาสตร์และศิลป์ รุ่งเรือง
ของอารยธรรมสองแผ่นดินจีน-ไทย

THE QUOTES:

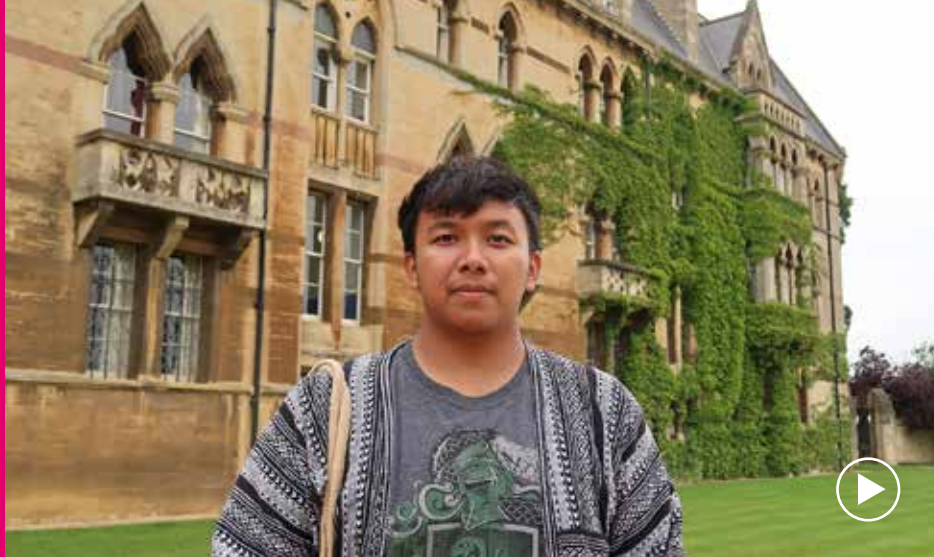
คำกล่าวขวัญ

เรื่อง : สภาวรุ้ง สายบุญมี

ประธานคณะกรรมการกิจการนักศึกษา
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

ขอแสดงความยินดีแก่สถาบันกิตติและคณาจารย์กิตติ
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ประจำปี
การศึกษา 2563 และ 2564 ความสำเร็จของ
ทุกท่านนั้นเป็นผลมาจากความมานะพากเพียร
และการฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ จนกระทั่งสำเร็จ
การศึกษาในวันนี้ ซึ่งถือเป็นความภาคภูมิใจ
ของสถาบันฯ เป็นอย่างยิ่ง

ขอให้ทุกท่านนำความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ
ที่ได้รับตลอดระยะเวลาการศึกษามาประยุกต์
ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตนเอง สังคม
ประเทศชาติ และกลับมาร่วมงานกับสถาบันฯ
ในฐานะศิษย์เก่าในภายภาคหน้า รวมถึง
การไม่หยุดพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ
เพื่อให้ทันต่อโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว
และขอให้ทุกท่านมีความสุข เจริญก้าวหน้า
ในหน้าที่การงานยิ่ง ๆ ขึ้นไป

“

หลักสูตรตอบโจทย์สังคมหรือประเทศชาติในปัจจุบัน
เพราะเราต้องติดต่อสื่อสารกับคนหลากหลายเชื้อชาติ
และหลากหลายวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นการเรียนหรือ
การทำงาน

เราจะต้องได้ตัวภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร และเราควร
จะต้องเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติอื่น ๆ เพราะจะ
ทำให้เราสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์
และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น”

นวพฤษภา รื่นเริง

มหาบัณฑิตหลักสูตรภาษาและการสื่อสาร
ระหว่างวัฒนธรรม

“

ตนเองสามารถใช้ความรู้และวุฒิการศึกษาเป็นฐาน
ต่อยอดการศึกษาต่อระดับปริญญาโทหรือปริญญาตรี
หรือทำงานในสายงานวิชาการด้านสังคมศาสตร์
ตลอดจนเสพสื่อร่วมสมัยและข่าวสารบ้านเมือง
ได้อย่างมีวิจารณญาณ”

ชานนท์ ลักษณะทิพากร

มหาบัณฑิตหลักสูตรวัฒนธรรมศึกษา

ปัจจุบันผมทำงานเป็นอาจารย์ประจำและหัวหน้างานส่งเสริมงานวิจัยและตำรา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ โดยการเรียนที่สถาบันฯ ทำให้มีมุมมองและแนวคิดด้านการศึกษา การวิจัย และการประยุกต์ใช้ สามารถตั้งข้อสังเกตและมองปัญหาด้านภาษาที่นำมาซึ่งคำถามวิจัยอย่างเป็นระบบ และสามารถพิจารณาตั้งคำถามด้านภาษาที่เกี่ยวข้องกับในระดับคนและสังคม รวมไปถึงการใช้เครื่องมือวิจัยและเทคโนโลยีสมัยใหม่ควบคู่กับการวิจัยได้”

ทีประพัฒน์ รองสวัสดิ์

มหาบัณฑิตหลักสูตรภาษาศาสตร์

ในยุคที่สังคมมีการพัฒนาด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นส่งผลต่อมนุษย์ในสังคมแทบทุกด้าน ภาษาเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การศึกษาภาษาของกลุ่มชน สร้างความเข้าใจสังคม ส่งผลให้เกิดความเชื่อมโยงศาสตร์อย่างรอบด้าน อันเป็นรากฐานในการพัฒนาสังคมที่มั่นคงและยั่งยืนยิ่งขึ้น”

โสภางกรรณ หนูกั๋ง

ดุขุฎีบัณฑิตหลักสูตรภาษาศาสตร์

เปิดแง่มุมด้านการสื่อสารที่น่าสนใจ ที่ช่วยเปิดโลกทัศน์ของการแปล ซึ่งเป็นวิชาเอกที่ศึกษาอาจารย์ให้ความรู้และประสบการณ์ที่มีคุณค่า และเปิดกว้างต่อนักศึกษาที่เรียนโดยอาศัยประสบการณ์ในชีวิตการทำงาน ช่วยเสริมสร้างพื้นฐานที่มั่นคงในการทำงานแปล

การเรียนเน้นเชิงวิพากษ์ ผู้เรียนก็เรียนด้วยความกล้าแสดงออก ใช้ความคิดมากขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม ที่สมาชิกในสังคมรู้จักคิดด้วยตนเองอย่างเป็นเอกเทศ

การสื่อสารเป็นส่วนสำคัญของชีวิตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และเห็นได้ชัดว่าเป็นปัญหาใหญ่ของประชาคมโลกในปัจจุบัน ทักษะการสื่อสารที่ดี รวมถึงการรู้เท่าทันการสื่อสารที่ประดังเข้ามาในหลากหลายรูปแบบและแนวทางจึงเป็นคุณสมบัติที่จำเป็น ดังนั้น การศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมของสถาบันฯ จึงเป็นประโยชน์และน่าสนใจอย่างยิ่ง”

รัชฎาพร โชคสมบัติชัย

มหาบัณฑิตหลักสูตรภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม

หลักสูตรตอบโจทย์สังคมและประเทศชาติในลักษณะที่เน้นให้นักศึกษาอยู่บนความเป็นจริงอย่างเข้าใจ รู้เท่าทันบนพื้นฐานของปรับตัวบนความมีเหตุผล มองปรากฏการณ์การขับเคลื่อนร่วมไปบนความในความต่างอย่างไม่ขัดแย้ง”

นริศรา กรดนาค

มหาบัณฑิตหลักสูตรวัฒนธรรมศึกษา

ผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ 1) บุคลากรที่เข้าใจบทบาทหน้าที่ และความสัมพันธ์ของภาษากับวัฒนธรรมในฐานะเครื่องมือในการนำความรู้ความเข้าใจอันต้องแท้เข้าสู่กลุ่มชนทุกกลุ่ม 2) งานวิจัยทางภาษาที่มุ่งเป้าซึ่งพัฒนาจะเป็นกลไกสำคัญอันจะนำไปสู่ความสำเร็จตามกลยุทธ์ทั้งหกด้านในแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มุ่งปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชากรไทยทุกพื้นที่ ด้านเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข อย่างมั่นคง เป็นธรรม ไม่หลอหลอนล้ำสมดุล และยั่งยืน”

สิริลักษณ์ หุ่นศรีงาม

ดุขุฎีบัณฑิตหลักสูตรภาษาศาสตร์

RILCA 360°

รอบรั้วริลค้ำ

วันมหิดล ประจำปี 2565

วันที่ 24 กันยายน 2565

รองศาสตราจารย์ ดร.มรกด ไมยเออร์ ผู้อำนวยการสถาบันฯ และบุคลากรสถาบันฯ ร่วมพิธีวางพวงมาลาถวายราชสักการะพระราชนุสาวรีย์ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม เนื่องใน “วันมหิดล” ณ ลานพระราชนุสาวรีย์ฯ ศูนย์การเรียนรู้ มหิดล มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

ประชุมโครงการวิจัยการจัดการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษาและการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมในเกาะลันตา จังหวัดกระบี่

วันที่ 27 กันยายน 2565

ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ภัทรชัย กีรติสิน รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยมหิดล เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการผู้อำนวยการโครงการวิจัย “การจัดการศึกษาแบบทวิ-พหุภาษาและการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมในเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ครั้งที่ 3” เพื่อรับฟังรายงานสรุปผลการดำเนินงานตลอดระยะเวลา 3 ปี และรับฟังข้อเสนอแนะแนวทาง โอกาส และความร่วมมือในการต่อยอดและขยายผลการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ในอนาคต ณ ห้องประชุม 515 ชั้น 5

งานเปิดโลกคลังความรู้เพื่อประชาชน

วันที่ 9-11 กันยายน 2565

ดร.ยุทธพร นาคสุข อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาศาสตร์ และนายวีระพงศ์ มีสถาน นักปฏิบัติการวิจัย (ผู้ชำนาญการพิเศษ) สถาบันฯ ได้รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายในการเสวนาของงาน “เปิดโลกคลังความรู้เพื่อประชาชน” ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลศาลายา เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ที่สั่งสมจากการวิจัยสู่สาธารณะ ซึ่งจัดขึ้นโดยหอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับศูนย์การค้าเซ็นทรัล ศาลายา

งานมหัศจรรย์ผู้เกษียณอายุราชการ ประจำปี 2565

วันที่ 23 กันยายน 2565

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียจัดงานมหัศจรรย์ผู้เกษียณอายุราชการ ประจำปี 2565 ภายใต้หัวข้อ “อยู่อย่างรัก จากยิ่งคิดถึง” ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้น 2

- ดร.สิรินทร พิบูลภานุวัฒน์ (Early Retiree)
- นางสาวอัมไพ หนูเล็ก
- นายสามารถ งามสง่า

งานเสวนาการแปล หัวข้อ “คนในอยากบอก คนนอกอยากเข้า(ใจ) : หนีพู่ที่ไม่เคยง่าย”

วันที่ 24 กันยายน 2565

หลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม จัดงานเสวนาการแปลในหัวข้อ “คนในอยากบอก คนนอกอยากเข้า (ใจ)” ตอน หนีพู่ที่ไม่เคยง่าย โดยมีคุณรสิกา (นามปากกา) ผู้แปลวรรณกรรมเยาวชน เรื่อง “วินนี่เดอะพูห์” และ “ณ มุมของพูห์ (2022)” ให้เกียรติมาพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับเบื้องหลังการแปลวรรณกรรมดังกล่าว พร้อมให้กลยุทธ์การแปลเบื้องต้นและเทคนิคการประเมินความพร้อมของตนเองก่อนการทำงาน ณ ห้องณัฐภมรประวัติ ชั้น 1 และผ่าน Zoom Meeting

สถาบันวิจัยภาษาฯ ต้อนรับผู้แทนจาก University of Southern Queensland ประเทศ Australia

วันที่ 26 กันยายน 2565

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฐุ คูศรีพิทักษ์ ประธานกลุ่มวิจัยวัฒนธรรมสถานบริการฯ (iCulture) ให้การต้อนรับ Mr.Joe Tralor จาก University of Southern Queensland, Australia ในโอกาสเข้าศึกษาดูงานเรื่อง Media Design for Ethnicity and Indigenous People Studies และพาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์มานุษยวิทยาวัฒนธรรมและนิทรรศการพิเศษเคลื่อนที่ “วิถีชาติพันธุ์” ของสถาบันฯ

โครงการประกวดสวนมุขสวย ปี 7

วันที่ 28 กันยายน 2565

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียได้รับรางวัล “ชนะเลิศ” ในโครงการประกวดสวนมุขสวย ปี 7 พื้นที่สวนที่ได้รับการปรับปรุงใหม่ จากกองกายภาพและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล

พิธีแสดงความยินดีแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ประจำปี 2563 และ 2564

วันที่ 8 ตุลาคม 2565

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียจัดพิธีแสดงความยินดีแก่ผู้สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2563 และ 2564 “RILCA Congratulations Day” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.มรกต ไมยเออร์ ผู้อำนวยการสถาบันฯ เป็นประธานเปิดงานพร้อมกล่าวแสดงความยินดี และให้โอวาทแก่ผู้สำเร็จการศึกษา และ ดร.สกาวิจจ์ สายบุญมี ประธานคณะกรรมการกิจการนักศึกษา กล่าวรายงานวัตถุประสงค์การจัดงาน ณ ห้องพุดมปัญญา ชั้น 1

เวทีนโยบายสาธารณะ: การบริหารจัดการสาธารณศิลป์ ในบริบทสังคมไทยอย่างยั่งยืน

วันที่ 11 พฤศจิกายน 2565

รองศาสตราจารย์ ดร. เกสัชกรสมภพ ประธานธรรมาภิบาล รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาคุณภาพ และบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นประธานเปิดเวทีนโยบายสาธารณะการบริหารจัดการสาธารณศิลป์ในบริบทสังคมไทยอย่างยั่งยืน โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทิชา จันทรวงศ์ หัวหน้าโครงการฯ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล นำเสนอ “ผลการสำรวจการขับเคลื่อนนโยบายศิลปะสาธารณะในต่างประเทศ” ณ ห้องศิริราชรัชมหิดล ศูนย์ประชุมมหิดลสิทธาคาร มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

สถาบันวิจัยภาษาฯ หารือความร่วมมือกับ University of Salzburg ประเทศออสเตรีย

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2565

รองศาสตราจารย์ ดร. มรกต ไมเออร์ และคณาจารย์สถาบันฯ ได้พูดคุยหารือร่วมกับ Prof. Kyoko Shinozaki, Assoc. Prof. Dr. Wolfgang Aschauer, Dr. Dzeneta Karabegovic และคณะ ซึ่งเป็นตัวแทนจาก University of Salzburg ประเทศออสเตรีย เพื่อสร้างความร่วมมือในการสร้างผลงานวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องร่วมกัน อันจะมีบทบาทในการสร้างความเข้าใจและแก้ไขปัญหาที่มาจาก การเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมโลก ณ ห้องณัฐ ภูมิประวัติน ชั้น 1

หลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทย ระยะยาวสำหรับชาวต่างประเทศ

วันที่ 19 ตุลาคม 2565

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียจัดพิธีเปิดหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยระยะยาวสำหรับชาวต่างประเทศ โดยมี Mrs. May Myat Khaing อาจารย์อาคันตุกะสอนภาษาพม่า และนาย วีระพงศ์ มีสถาน นักปฏิบัติการวิจัย (ผู้อำนวยการพิเศษ) กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมหลักสูตรฯ ณ ห้อง Co-Working Space ชั้น 1

สถาบันวิจัยภาษาฯ ต้อนรับศาสตราจารย์ วุฒิคุณจาก The University of Hong Kong

วันที่ 31 ตุลาคม 2565

รองศาสตราจารย์ ดร. มรกต ไมเออร์ ผู้อำนวยการสถาบันฯ พร้อมด้วยคณาจารย์ ให้การต้อนรับ Assoc. Prof. Dr. Enze Han จาก The University of Hong Kong สาธารณรัฐประชาชนจีน ในโอกาสร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนเพื่อพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการด้านการวิจัยและการศึกษาระหว่างสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย กับ The University of Hong Kong ณ ห้อง Co-Working Space ชั้น 1

PA-Visit ประจำปีงบประมาณ 2566 วันที่ 7 พฤศจิกายน 2565

ศาสตราจารย์ นพ.บรรจง มไหสวริยะ อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล และคณะผู้บริหาร เข้ารับฟัง การติดตามผลการดำเนินงานตามข้อตกลง การปฏิบัติงานของส่วนงาน (PA-Visit) ประจำปี งบประมาณ 2566 โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.มรกต ไมยเออร์ พร้อมคณะผู้บริหาร ร่วมให้การต้อนรับและนำเสนอผลการดำเนินงานของ ส่วนงานในปี 2565 และแผนการดำเนินงานที่ สำคัญของปีงบประมาณ 2566 พร้อมทั้งรับฟัง ข้อเสนอแนะการดำเนินงาน และแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็นร่วมกันผ่าน Webex Meeting

การประกาศเจตจำนงสุจริต เสริมสร้างคุณธรรมและความโปร่งใส ในการบริหารงานสถาบันฯ

วันที่ 9 ธันวาคม 2565

รองศาสตราจารย์ ดร.มรกต ไมยเออร์ ผู้อำนวยการสถาบันฯ พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร และ บุคลากรสถาบันฯ ร่วมประกาศเจตจำนงสุจริต เสริมสร้างคุณธรรมและความโปร่งใสใน การบริหารงานสถาบันฯ เนื่องในวันต่อต้านคอร์รัปชันสากล (International Anti-Corruption Day) ณ บริเวณหน้าอาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี

การอบรมเชิงปฏิบัติการสองวัย...เข้าใจสื่อ วันที่ 22-23 พฤศจิกายน 2565

กลุ่มวิจัยสาธารณสุขศิลป์และศูนย์วิชาการด้านการรู้เท่าทันสื่อของผู้สูงอายุ สถาบันฯ ร่วมกับ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ “สองวัย...เข้าใจสื่อ : สร้างสื่อได้ ใช้สื่อเป็น เน้นสื่อดี” ให้กับนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทิดา จันทร์างศุ, ดร.สิรินทร พิบูลภานุวัฒน์, และ ดร.สกวารัฐ สายบุญมี เป็นวิทยากร ณ ห้องประชุมพีพรณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

กิจกรรมเชิงปฏิบัติการ “การอนุรักษ์คัมภีร์ใบลาน”

วันที่ 10-11 ธันวาคม 2565

ดร.ยุทธพร นาคสุข หัวหน้าโครงการจัดทำฐานข้อมูลดิจิทัลเอกสารโบราณของกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตภาคกลางเพื่อการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน พร้อมด้วยบุคลากรสถาบันฯ จัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการอนุรักษ์คัมภีร์ใบลาน ณ วัดนาหนอง จังหวัดราชบุรี โดยกิจกรรมประกอบด้วย การทำความสะอาดคัมภีร์ใบลาน จัดทำทะเบียน และทำสำเนาดิจิทัลคัมภีร์ใบลาน ซึ่งมีจำนวนประมาณ 300 รายการ

สารคดีแห่งปีเพื่อส่งเสริม

ความเข้าใจ เคารพ และยอมรับ

ความเหมือนและความแตกต่างหลากหลาย
ในสังคมพหุวัฒนธรรมไทย

เรื่อง : มิรินดา ภูบาล
นักปฏิบัติการวิจัย สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

“สังคมไทย” ก่อร่างมาจากผู้คนหลากหลายวัฒนธรรม ทั้งเชื้อชาติ/ชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนา เพศสภาพ วัย ฯลฯ อยู่ร่วมกันเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม ในสถานการณ์ที่โลกอยู่ในสภาวะไร้พรมแดนอันเนื่องมาจากปรากฏการณ์โลกาภิวัตน์ยังเป็นปัจจัยหลักสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดการไหลเวียนของผู้คน เทคโนโลยี สื่อ การเงิน และการลงทุน รวมถึงอุดมการณ์ความคิดในระดับโลก ซึ่งหมายรวมถึงสังคมไทยด้วย ส่งผลให้เกิดวิถีชีวิตรูปแบบใหม่ ๆ ที่ซับซ้อนและเพิ่มความหลากหลายให้กับสังคมพหุวัฒนธรรมไทยมากขึ้นไปอีก ดังนั้น “การอยู่ร่วมกัน” ด้วยความเข้าใจ เคารพ และยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมจึงเป็นประเด็นท้าทายของสังคมไทยในปัจจุบันเป็นอย่างมาก

“การเปิดพื้นที่สื่อ” เพื่อให้คนต่างกลุ่มวัฒนธรรมได้มีพื้นที่และโอกาสในการสื่อสารเพื่อบอกเล่าเรื่องราวของตัวเองต่อผู้คนในสังคม ผ่านการนำเสนอรูปแบบวิถีชีวิตและวัฒนธรรมในพื้นที่สื่อร่วมสมัย ทั้งในรูปแบบออนไลน์ผ่านแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการสื่อสารมวลชนในรูปแบบอื่น ๆ ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ ที่ให้ความสำคัญกับความเสมอภาคและความเท่าเทียมจึงเป็นทางออกหนึ่งที่ทรงพลังในการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และการยอมรับความแตกต่างหลากหลายเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมไทยต่อสาธารณชน

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญในการวิจัยด้านพหุวัฒนธรรม-พหุภาษามาอย่างยาวนานเกือบ 50 ปี จึงได้ร่วมมือกับเครือข่ายการวิจัยและบริการวิชาการในภาคสื่อสารมวลชน ได้แก่ บริษัท สื่อตลใจ จำกัด ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตรายการสารคดี และสื่อหลากหลายรูปแบบ บริษัท พลีอาดีส บางกอก จำกัด ผู้เชี่ยวชาญด้าน Content Creation และ Story Telling และองค์กรภาคีเครือข่ายด้านการวิจัยของสถาบันฯ ทั้งในประเทศและนานาชาติ เพื่อสร้างสรรค์ **“สารคดีชุด Some One หนึ่งในหลาย”** ขึ้นบนฐานของแนวคิด **“ร่วมกันสร้าง”** (Co-Creation) โดยมีเป้าหมายหลักที่สำคัญคือ การนำเสนอเรื่องราวความแตกต่างหลากหลายของผู้คนต่างกลุ่มวัฒนธรรมในหลากหลายมิติที่สะท้อนผ่านกรอบแนวคิด **“พหุวัฒนธรรมนิยม”** ที่ให้ความสำคัญกับการเคารพในความแตกต่างหลากหลาย สิทธิ

และโอกาสทางสังคมของผู้คนจากกลุ่มวัฒนธรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติสุขและยั่งยืน ตอบโจทย์ฉันทามติวาระ **“การพัฒนาที่ยั่งยืน”** (Sustainable Development Goals: SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ ร่วมกับ ประเทศสมาชิก 193 ประเทศทั่วโลก

ทั้งนี้ สารคดีชุดดังกล่าวได้รับทุนสนับสนุนการผลิตจากกองทุนวิจัยและพัฒนาโครงการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ

(กทปส.) สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

“สารคดีชุด Some One หนึ่งในหลาย” ออกแบบโครงสร้างการผลิตออกเป็น 6 กลุ่มเนื้อหา ได้แก่

- 1) บทนำ จำนวน 1 ตอน
- 2) พหุลักษณะ-รากพหุสังคม (Multiple Identities as Diversity; Ethnicity, Cultural Production, Way of Life) จำนวน 12 ตอน
- 3) พหุสังคมนวัตกรรม (Current Trends and Dynamism of Plural Societies) จำนวน 18 ตอน
- 4) พลเมืองไร้พรมแดน (Migration & Mobility, Citizenship, Transnationalism, Cyber Citizen) จำนวน 7 ตอน
- 5) คนพิเศษในความสามัญ (Inclusion of Persons with Special Needs in the Thai Society) จำนวน 4 ตอน
- 6) บทส่งท้าย จำนวน 3 ตอน

นอกจากนี้ ยังได้ออกแบบกิจกรรมที่มุ่งประสานพลังการสื่อสารระหว่าง “สารคดี” กับ “การสื่อสารสาธารณะต่อกลุ่มประชากรที่หลากหลายในพหุสังคม” เพื่อเพิ่มช่องทางการสื่อสารให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น ได้แก่ กิจกรรมสาธารณะ จำนวน 4 ครั้ง ซึ่งจะจัดขึ้นในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2565, เดือนมกราคม เดือนมีนาคม และเดือนพฤษภาคม 2566 อีกทั้งยังมีการเผยแพร่สาระความรู้เชิงวิชาการที่ได้มีการปรับย่อยให้เข้าใจง่ายผ่านแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ควบคู่ไปกับการเผยแพร่สารคดีในแต่ละตอน เพื่อขยายผลและส่งความรู้ต่อสาธารณชนในวงกว้างเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนต่อไป

โดยกิจกรรมสาธารณะได้จัดขึ้นเป็นครั้งแรกไปเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2565 ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร พร้อมกับการเปิดตัวสารคดีชุด **“Some One หนึ่งในหลาย”** ให้เป็นที่รู้จัก ภายในกิจกรรมเปิดตัวสารคดีได้รับเกียรติจาก ดร.ตรี บุญเจือ ผู้อำนวยการสำนักกับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภค ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ และรองศาสตราจารย์ ดร.เกศทิพย์กรหญิง จุฑามณี สุทธิสีสังข์ รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมเป็นประธานในการเปิดงาน โดยกิจกรรมในงานประกอบด้วย

- การแสดงจากกลุ่มชาติพันธุ์ไทยทรงดำ จังหวัดเพชรบุรี
- TED Talk ในหัวข้อ “พหุสังคมวัฒนธรรม : มองความต่างอย่างเข้าใจ” โดย Dr.Kirk Person (Senior Literacy and Education Consultant, SIL Internation)
- เสวนาเรื่อง “พหุสังคมไทย : อยู่อย่างไรให้เข้าใจกัน” โดยมีผู้ร่วมเสวนา 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัมพร หมดเด็น (คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ดร.ตรี บุญเจือ (ผู้อำนวยการสำนักบริหารเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ : กสทช.) และรองศาสตราจารย์ ดร.มรกต ไมยเออร์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ดำเนินรายการโดยคุณอดิศักดิ์ ศรีสม
- เสวนาเรื่อง “กว่าจะมาเป็น...Some One” เพื่อบอกเล่าเรื่องราวการทำงานร่วมกันระหว่างคณะนักวิจัย ทีมผลิตสารคดี และบุคคลต้นเรื่อง ดำเนินรายการโดยคุณอดิศักดิ์ ศรีสม

สารคดีชุด “Some One หนึ่งในหลาย” จะมีโปรแกรมออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ช่อง MCOT HD 30 ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 09.30-10.00 น. โดยจะเริ่มออกอากาศตอนแรกในวันเสาร์ที่ 3 ธันวาคม 2565 เป็นต้นไป พร้อมกับการเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ได้แก่ YouTube และ Facebook : สารคดี Some One หนึ่งในหลาย พร้อมกับสาระความรู้เชิงวิชาการจากคณะนักวิจัยที่ปรึกษาของสถาบันฯ และภาคีเครือข่ายการวิจัย และคำบรรยายภาษาอังกฤษ ซึ่งรับความอนุเคราะห์การแปลโดยศูนย์การแปลและบริการด้านภาษาของสถาบันฯ

ดูตารางการออกอากาศสารคดีชุด
“Some One หนึ่งในหลาย”

THE 2ND LINC
VIRTUAL INTERNATIONAL CONFERENCE

LINC 2023

February 11, 2023

THEME:

THE ROLES OF LANGUAGE AND INTERCULTURAL COMMUNICATION IN ACHIEVING SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

SUB-THEMES:

INTERCULTURAL COMMUNICATION FOR ADMINISTRATION:

- Intercultural Communication and Management
- Intercultural Communication Competence in Work and Life
- Intergenerational Communication and Social Psychology
- Language and Intercultural Communication for SDGs
- Online Culture and Communication

LANGUAGE LEARNING AND TEACHING:

- Bilingual / Multilingual Education
- Curriculum and Material Development for SDGs
- English as an International Language
- English for Specific / Academic Purposes
- Innovation and Technologies for Language Learning and Teaching
- Language Assessment
- Psychology for Language Teaching and Learning

TRANSLATION:

- Methodological Issues in Translation Studies
- Translation for Minority and Language Revitalization
- Translation and Specific Issues
- Translation Policies and Practices in Multicultural Setting
- Translator Training

**CALL FOR ABSTRACTS (150 – 300 WORDS)
ON THE FOLLOWING FIELDS**

IMPORTANT DATES:

ABSTRACT SUBMISSION DEADLINE: 31 DECEMBER 2022

NOTIFICATION OF ACCEPTANCE:

WITHIN TWO WEEKS AFTER THE SUBMISSION

KEYNOTE SPEAKER:
PROF. DR. STEFANIE SHAMILA PILLAI
UNIVERSITI MALAYA, MALAYSIA

REGISTRATION IS FREE OF CHARGE

**SUBMIT YOUR ABSTRACT
AT SNOMNIAN@HOTMAIL.COM**

E-CERTIFICATE WILL BE PROVIDED TO ALL
REGISTERED PARTICIPANTS

SCAN TO REGISTER